Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski d... k v Zedinjenih drža...
The Largest Semi-Wee... the United States of A...

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 57. — Štev. 57. DULUTH, MINN., THURSDAY, JULY 16, 1914. — ČETRTEK, 16. JULIJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1
M. Pogorelc box 226
11 ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

PROVIZORIČNI PREDSEDNIK HUERTA JE PODAL OSTAVKO.

NJEGOVIM NASLEDNIKOM JE IMENOVAN FRANCISCO CARBAJAL, KI JE TAKOJ PREVZEL VLADNE POSLE. DIKTATORJEVA OSTAVKA JE BILA SPREJETA S 121 PROTI 17 GLASOVI. HUERTA JE TAKOJ PO OBJAVI OSTAVKE ODPOTOVAL IZ GLAVNEGA MESTA.

Mexico Ciudad, Mex., 15. julija. — Danes popoldne je resigniral provizorični predsednik Meksike, resignacijo je sprejela senatska in poslanska zbornica s 121 proti 17 glasovi. Naslednikom je bil imenovan Francisco Carbajal, ki je tudi takoj prevzel vladne posle.

Huertova resignacija je bila poslana potom departmenta za zunanje zadeve. Ko je bila prebrana v zbornici, je bilo čuti klice "viva Huerta".

V ostavki naznanja bivši provizorični predsednik, da se je odločil do tega koraka v blagor domovine. Besedilo ostavke ostro kritikuje Združene države radi nastopa proti Huerti.

Washington, D. C., 15. julija — Poročilo o Huertovi ostavki so dospela semkaj danes ponoči. Kakor se naznanja iz krogov konstitucionalistov, le-ti ne bodo pripoznali Francisco Carbajala za provizoričnega predsednika. Da sta predsednik Wilson in državni tajnik Bryan s Huertovo resignacijo zelo zadovoljna, je razumljivo.

New York, N. Y., 14. julija. — Kljub napovedanem Huertovem odstopu se okonstitucionalisti v Mehiki niso mogli določiti, da bi izpremenili načrte. Pohod v glavno mesto meksikansko hočejo na vsak način izvesti.

Iz uradnih poročil je razvideti, da nastopi general Villa na čelu 25,000 mož vojni pohod v glavno mesto v nekaj dneh. Splošno vlada mnenje, da pridejo konstitucionalisti v Meksiko ne glede na to, kaj ukrene Huerta.

V merodajnih krogih se zelo trudijo, da bi omogočili zmagoviti pohod vodje upornikov v Meksiko brez krvoprelitja. Huertov odstop ne more napraviti miru. V uradnih krogih menijo, da bodo Huerta takoj po odstopu tudi ostavil deželo. Značilno pa je, da tukajšnji zastopniki konstitucionalistov še vedno prav ne verjamejo na odstop Huerta.

Meksikanska politika zvezne vladi se kaže v kaj čudni luči. Poslanec Mondell je govoril o zadržanju državnega urada s posebnim ozirom na posredovalna pogajanja v Niagara Falls. V svojem govoru je povedal, da je največja zamota za Združene države, ker so opustile zahtevo za pozdrav s streli amerikanski zastavi, dasi je vlada ravno tega poslala svoje bojne ladje v meksikanska vodovodja in so bila žrtvovana človeška žrtva.

Mexico Ciudad, Mex., 15. julija. — Huertova družina je na begu. S posebnim vlakom so se odpeljali razun diktatorja vsi člani rodbine v torek od tukaj v Vera Cruz Pred tem vlakom sta se peljala dva vojaška vlaka z 800 vojaki, za njim pa vlak s 500 vojaki. V vlak je stopila Huertova rodbina zunaj mesta, na neki mali postaji Villa de Quadeloupe.

Havana, Cuba, 15. julija. — Da Huerta ni kriv umora prejšnjega predsednika Madera in podpredsednika Juareza zatrjuje bivši trgovski minister Moheno, ki je prišel sem z generalom Francisco de La Lama in Mario Maas. Moheno slavi Huerta kot pogumnega moža in znamenitega vojaškega organizatorja.

New York, N. Y. 15. julija. — Brat Gerardus reda kristjanskih bratov je dobil brzojavko, glasom katere sta bila dva brata, ravnatelj in inspektor v Zatecas od upornikov umorjena. Enajst bratov je bilo vrženih v ječo.

STRAŠNA NAJDBA.

Danville, Ill., 13. julija. — William Morrow, star farmer in lastnik 640 akrov zemlje v vrednosti $50 aker je kljub svojemu premoženju živel zelo priprosto v majhni kolibi 12 milj severno od tega mesta. Ob nedeljah je navadno jedel pri svojem nečaku, in ker ga sedaj ni bilo, je šel nečak pogledat, kaj je ž njim. Stari samotar je ležal mrtev v postelji, truplo se je začelo razkrajati. Nečak je z nepopisno grozo opazil, da so miši starcu izkljuvale oči.

MUČENJE VOJAKOV.

Berolin, Nemčija, 13. julija. — Danes sta vsled vročine umrla na vojaških vajah dva vojaka brandenburškega polka štev. 2. Okoli 100 drugih vojakov so morali prenesti v lazaret, ker jih je premagala vročina.

REZERVNE BANKE.

Washington, D. C., 14. julija. — Načrti za vodstvo zveznih rezervnih bank so malodane gotovi.

SLUČAJ PETRAS.

Geneva, Ill., 14. julija. — Anton Petras, umora Tereze Hollander obdolženi Avstrijec pride še enkrat pred poroto, ker se pri prvi obravnavi porotniki niso mogli zediniti glede pravoreka. Prihodnji proces se začne meseca septem-

NEURJE.

North Yokima, Wash., 14. julija. — Po strašni vročini je nastala včeraj tukaj huda nevihta, ki je napravila veliko škode. Vse sadno drevje je do malega uničeno, strela je ubila na pašnikih mnogo konj, krav in svinj.

UMOR V FREEPORT.

Mineola, N. Y., 14. julija. — Proti soprogi zdravnika dr. Carmana, ki je obdolžena umora gospe Baily v zdravnikovi čakalnici, ni bilo mogoče dobiti nadaljnih dokazov o njeni krivdi. Njen soprog je prepričan, da ona ni izvršila umora, priče pa tudi ne morejo nič določnega povedati. Do danes še ni pojasnjeno, kam je izginilo morilno orožje.

NERESNIČNA VEST.

Berlin, Nemčija, 15. julija. — Tukajšnje časopisje ne verjame, da bi ruski poslanik Hartwig v Belgradu izvršil samomor, ker je bil baje zapleten v zaroto za usmrčenje avstrijskega prestolonaslednika. Vest je bila navadna izmišljotina.

ČRNEC LINČAN.

Lake Cormorant, Miss., 15. julija. — Tatvine treh mul obtoženega zamorca Jamesa Bailey je množica belcev obesila na drevo, ter potem še streljala na truplo.

AVSTRIJSKI IN NEMŠKI CESAR STA SE SPRLA.

Povod temu je bilo zapostavljanje usmrčene prestolonaslednikove soproge. Cesar F. J. odklonil obisk.

Dunaj, Avstrija, 15. julija. — Odnošaji med dunajskim in berolinskim dvorom so zelo napeti. Cesar Viljem je naznanil, da prisostvuje pogrebu umorjenega avstrijskega prestolonaslednika, in to poročilo je sprejelo dunajsko časopisje z velikim veseljem. Nato pa je naenkrat prišla vest, da je nemški cesar obolel in da ne more priti. Očividno je bilo, da je nekaj prišlo vmes. To mnenje je še potrdilo dejstvo, da je nemški cesar izpremenil svoj načrt obiskati starega avstrijskega vladarja v Išlu, in da nastopi svojo vsakoletno potovanje na sever. O sporu poročajo sedaj sledeče podrobnosti:

Ko je nemški cesar izvedel, da se otroci prestolonaslednikove dvojice ne morejo udeležiti pogreba staršev, ker mati ni bila dovolj "odličnega stanu", je pisal cesarju Fran Josipu ročno pismo, v katerem je izrazil svoje začudenje in ogorčenje zbog takega postopanja z otroci Izrazil se je, da pod takimi okolnostmi tudi on ne more prisostvovati pogrebu, dasi je bil pokojni prestolonaslednik njegov osebni prijatelj. Cesarju Fran Josipu se je pa to pismo tako zamerilo, da je tudi odklonil nameravani obisk nemškega cesarja v Išlu.

ALBANSKE HOMATIJE.

London, Anglija, 15. julija. — Kakor poročajo iz Drača tukajšnjim "Times", je sklical albanski knez Viljem diplomatične zastopnike velevlasti v svojo palačo, ter se jim je pritožil, da so ga vlasti posadile na prestol, sedaj ga pa pustile na cedilu. Knez je bil zelo hud, ker ne dobi nobene pomoči, ter je pozval diplomate, naj napotijo svoje vlade, da dobi finančno in vojaško pomoč.

ZRAKOPLOVSTVO.

Lipsko, Nemčija, 14. julija. — Zrakoplovec Heinrich Oelrich je dosegel danes nov rekord za polet v visočino. Dvignil se je 24,606 čevljev visoko v zrak.

USODNA POMOTA.

San Francisco, Cal., 15. julija. Elmer Cox jun. in A. Francis, člana nekega lovskega kluba sta se v nedeljo podala na lov na medvede v gore. Cox je pri tem v pomoti ustrelil svojega lovskega tovariša.

ZNAMENITA OBLETNICA.

Pariz, Francija, 14. julija. — Nad pol milijona Parižanov je danes slavilo 125. obletnico zavzetja bastilje. Vršile so se velikanske slavnosti, na katero so poslala skoraj vsa mesta svoje zastopnike.

VLAK JU POVOZIL.

Akron, Ohio, 14. julija. — Ko sta se umaknila nekemu osebnemu vlaku, je povozil od nasprotne strani pridrveči tovorni vlak učiteljico Ireno Bailey in njenega spremljevalca Lawrence Reeder iz Greentown, Pa. Oba sta bila na mestu mrtva.

VENEDETTA.

Bergamo, Italija, 13. julija. — Simone Pianetta, nek v vasici Camareta Cornello bivajoči kmet, je sledeč zapovedim krvnega maščevanja umoril sedem oseb. Morilec je pobegnil v gore, za njim so poslale oblasti karabinijerje.

GLASOVANJE O ŠTRAJKU ZAPAD. ŽELEZNIČARJEV.

Kurjači in strojevodje 98 železnic na zapadu so se izjavili za štrajk. Upati je na sporazum.

Chicago, Ill., 15. julija. — Kurjači in strojevodje 98 železnic na zapadu so z veliko večino glasovali za štrajk, ako železniške družbe ne ugodijo njihovim zahtevam za povišanje plače. Uradniki železničarske zveze upajo, da se bodo družbe podale, ko uvidijo, da so se železničarji odločili za štrajk. Zadnja poročila pravijo, da se bode vršila najbrže še ena konferenca.

Pittsburg, Pa., 14. julija. — Štrajk v Westinghouse delavnicah se je končal včeraj, ko se je 8,000 delavcev vrnilo na delo. Delavcem so bila odkazana stara mesta.

VIRGINIA NA VRSTI.

Richmond, Va., 15. julija. — Guverner Stuart je določil dan 22. septembra za volitve, ko bode imelo prebivalstvo odločiti, ali naj postane država Virginia temperenčna. 69,936 volilcev je zahtevalo v posebni peticiji volitev.

NESREČA V RUDNIKU.

Iron River, Mich., 15. julija. — V Balkan rudniku v Alpha je včeraj zasulo in ubilo sedem rudarjev. Državni rudarski nadzornik Job je rekel, da bo trajalo kak mesec, predno bode mogoče priti do trupel. Zasuti so: Batista Battan, 40 let star, oženjen; Domenico Bevola, 28 let star, samski; Antonio Boschi, 40 let star, samski; Jacob Maki, 27 let star, samski; Victor Pallaora, 22 let star, samski; Dimiter Radatovič, 45 let star oženjen; Batesta Rossi, 25 let star, samski. Osmim drugim rudarjem se je posrečila rešitev.

GLAVA NAJDENA.

Seattle, Wash., 15. julija. — Odrezano glavo neznane mlade ženske so našli uslužbenci neke žage na južnem koncu Lake Union in West Lake Avenue. Glava je bila zavita v neki vreči. Policija preiskuje slučaj.

DETEKTIV UMORJEN.

Chicago, Ill., 17. julija. — Štirje detektivi so bili na dvaindvajseti ulici napadeni od falotov; začela se je bitka s samokresi. Na obeh straneh je bilo oddanih okoli 60 strelov. Detektiv Stanley Birns je bil ustreljen, ostali trije so pa vsi ranjeni.

DA REŠI MOŽA.

Baltimore, Md., 16. julija. — Mrs. Bartel Varga iz zapadne Ogrske je povedala pri svojem prihodu s parnikom "Necker" naselniškim uradnikom, da je zato prišla v Ameriko, da reši svojemu možu v Philadelphiji življenje. Pred enim mesecem je dobila od prijateljev poročilo, da streže njen brat soprogu po življenju. Naselniške oblasti so ženo pridržale, da preiščejo slučaj.

POSLEDICE PREPIRA.

Budimpešta, Ogrsko, 16. julija. — Strašno zaloigro poročajo iz Mezo-Tur, v komitatu Jass-Nagy Kun-Szolnok. Tamošnja kmetica Suzana Sos je nekaj sprla s svojim možem, in prepir se je končal s tem, da je kmetica pograbila svoje tri otroke in jih vrgla v vodnjak, potem pa je še sama skočila za njimi. Mater in otroke so potegnili mrtve iz vodnjaka.

POGUBONOSEN VPLIV MNIHA NA VLADARJA.

Ruski car Nikolaj je poslal svojega dvornega zdravnika na pomoč znanemu kutarju Gregor Raspulinu.

Petrograd, Rusija, 15. julija. — Tajinstveni mnih Gregor Raspulin, ki ima pogubonosen vpliv na ruskega carja, leži smrtno bolan v svojem rojstnem kraju Pokrovsky pri Tobolsk, Sibirija, kjer ga je nihilistinja Cusewa težko ranila z nožem. Car je poslal svojega dvornega zdravnika prof. Sergija Petrovca Federova in dvorno strežnico Virabuvo v Sibirijo, da strežejo napadenemu kutarju in mu po možnosti ohranijo življenje. Nihilistinja, ki je napadla mniha, obžaluje, da ga ni zabodla do smrti. Rasputin dolži kot povzročitelja atentata svojega tekmeca Heliodorusa, opata v Zaričin. "Toda v obup vseh mojih sovražnikov bodem živel in jim položil zanjko okoli vratu", je pristavil temu. (Mnih Raspulin je nek fantast, a ima na ruskega carja tak vpliv, da ne more nikdo ničesar opraviti proti temu hinavcu. Da je neka nihilistinja izvršila napad nanj, ni torej nič čudnega.)

TORNADO.

Henderson, Ky., 16. julija. — Danes je razsajal nad tem mestom in okolico strašen vihar, tekom katerega sta bila ubiti dve osebi, več pa jih je bilo ranjenih. Materijalno škodo cenijo na $150,000.

KLOFUTA SODNIKU.

Portland, Ore., 16. julija. — Okrajni sodnik J. P. Kavannaugh je izpustil tatvine obdolženega Chester Clarka pod pogojem, da vstopi v mornarico. Poročnik R. R. Smith tukajšnje vojaške pisarne pa je moža odklonil in pisal sodniku ostro pismo, v katerem pravi, da mornarica ni poboljševalnica, in da je sodnik s svojim odlokom razžalil mornarico Združenih držav.

ŽRTEV ZRAKOPLOVBE.

Schwerin, 16. julija. Nemški zrakoplovec Karl Geigant je podlegel poškodbam, katere je zadobil dne 14. julija, ko je njegov letalni stroj v zraku zadel z letalnim strojem poročnika Luche. Tudi častnik je bil težko ranjen.

STRAŠNA VROČINA.

Kansas City, Mo., 16. julija. — V Kansasu in sosednjem Missouri vlada vprav peklenska vročina. V Concordia je kazal toplomer 128 stopinj nad ničlo, v Clay Center in Abilene 108, v Manhattan in Medicine Lodge 106. V Oklahomi in zapadnem delu Arkansas je bilo 108 stopinj vročine.

KRVAV PRETEP.

Omaha, Nebr., 16. julija. — Na meji Omahe in South Omahe, na vogalu 13. in Pacific ulice je prišlo med sovražnimi tolpami do krvavega poboja, katerega se je udeležilo 300 mož in mladeničev. Smrtno ranjen je bil bivši mestni svetnik Fred Schroeder ter trije drugi.

PRIPRAVE NEMČIJE.

Berolin, Nemčija, 15. julija. — Nemška vlada se resno pripravlja na eventuelno vojno. Bankam je bilo naročeno, da morajo vedno imeti deset odstotkov vlog v gotovini na razpolago. Banke umevno s tem niso preveč zadovoljne, toda vlada je namignila, da mogoče sklene zakon, da doseže vstanovitev vojnega zaklada.

NEW HAVEN ŽELEZNIŠKA DRUŽBA RAZKRINKANA.

POROČILO PROMETNE KOMISIJE JE POVZROČILO VELIKO SENZACIJO. MOGOČEN UPLIV NA SKLEPE SENATA. VSPEH PREISKAVE BODE NAJBRŽE TA, DA BODO PREDLAGANE NOVE PROTITRUSTNE POSTAVE. ZVEZNA VLADA NOČE VEČ TRPETI TAKIH RAZMER.

Washington, D. C., 15. julija. — Poročilo meddržavne prometne komisije o finančnih operacijah New Haven železnice je naravnost senzacionelno. Odločno besedilo poročila kaže, da se je zvezna vlada že naveličala trpeti nadalje take razmere. V splošnem vlada tukaj prepričanje, da bode povzročil vspeh preiskave zahtevo po novih protitrustnih predlogah in zakonih. Predlogi komisije se krijejo v mnogih točkah z glavnimi potezami protitrustnih predlog naše zvezne vlade. Pričakovati je, da bode poročilo mogočno vplivalo na sklepe senatskih odsekov pri posvetovanju o protitrustnih predlogah.

Tvrdka J. P. Morgan molči, toda sin zamrlega finančnega cesarja pravi, da je krivična obtožba, da revizorji komisije niso imeli popolnega upogleda v knjige tvrdke, ki dela kupčije z New Haven železnico. Charles S. Mellen, bivši predsednik te železniške družbe tudi živahno protestuje proti nekaterim izrazom v poročilu, ker se mu zdijo prehud poper.

ZASTOPNIKOM IN DRUGIM!

Obračamo se do naših zastopnikov, da bi uredili vse glede naročnine tekom meseca julija. Kdor ne more plačati, poročajte; kedor neče, mu list vstavite. Razposlali smo imenike naročnikov, oziroma jih bomo razposlali stalnim zastopnikom te dni, in upamo, da bodo zastopniki vse storili, da se stanje glede starih naročnikov uredi.

Želeli bi pa tudi, da skuša vsak zastopnik pridobiti kolikor mogoče več novih naročnikov in naročnic. Narodni Vestnik je edini slovenski list v Ameriki, ki prinaša poleg novic, dopisov, povesti, smešnic in podučnih člankov, tudi gospodarske in gospodinjske razprave, velike praktične vrednosti za vsakdanje življenje. Ne manjkalo bi ga naj v nobeni slovenski hiši. Naročil bi se naj nanj vsak, bodisi Slovenec ali Slovenka, kateremu je kaj za gospodarsko izobrazbo in gospodarsko bodočnost.

Narodni Vestnik je za dnevnikom največji slovenski list v Ameriki Tiska se ga 4600 in je tretji najrazširjenejši slovenski list v naši novi domovini. Cena je le $2. na leto, je torej najcenejši slovenski list v Ameriki. Namen Narodnga Vestnika ni bil nikdar kovati dobička, ampak širiti prosveto in gospodarsko misel med slovenskim ljudstvom v Ameriki. List kakor je Narodni Vestnik stane mnogo denarja. Odvisen je povsem od Slovencev in Slovenk v Ameriki. Dokler ti pokrivajo stroške, bo izhajal v sedanji obliki in velikosti. Če se dohodki zvišajo se bo list povečal. Ako se zmanjšajo, se bo list zmanjšal. Vsled današnje industrijske stagnacije se stroški komaj krijejo. Mi smo vselej odkrito povedali kako stvar stoji. Skrivali nismo nikdar ničesar, in nikdar ne bomo. List je odvisen od Slovencev in Slovenk v Ameriki. Obračamo se torej do naših zastopnikov, somišljenikov, prijateljev in prijateljic za blagohotno naklonjenost. Posebno apelujemo na naše zastopnike, te širitelje narodne prosvete, da ohranijo prijateljsko naklonjenost napram Narodnemu Vestniku, da storijo vse glede vrejevanja naročnine, in da skušajo dobiti kolikor mogoče več novih naročnikov, naročnic in oglasov poštenih tvrdk Vsak rojak in vsaka rojakinja, ki se strinja z vsebino Narodnega Vestnika, bo žrtvoval rad $2.— na leto za list. Stališče lista je vsem znano. Narodni Vestnik se zaveda, da je treba poleg izobraževanja in bujenja slovenskih delavcev doseči ob potrebah tudi angležka ušesa. Na pisarjenje zgolj v slovenščini se angležki zakonodajalci le malo ali nič ne zmenijo Tega se zavedajoč, smo že parkrat v angležkih člankih razkrinkali krivice, ki se gode inozemcem in sploh delavcem v Ameriki. Te članke so ponatisnili minnesotski dnevniki. Ožigosali smo velikane, orjake, kot je napadel David Goljata. Nakopali smo si sovraštvo pri denarnih krogih. Grozilo se nam je, a Narodni Vestnik še stoji in bo stal, dokler bo hotel priprosti Slovenec in Slovenka v Ameriki. Zastopniki od Vas je mnogo odvisno. Idite med ljudi in širite Narodni Vestnik! Ljudstvo bo slednjič uvidelo, da je hvalevredno in častno delati za prosveto in za gospodarstvo našega naroda v Ameriki.

Upravništvo.

HUDI NALIVI.

Raleigh, N. C., 15. julija. — Tukaj se je včeraj vtrgal oblak, nastala je silna ploha, ki je napravila škode za okoli $100,000. Dežja je padlo v eni uri nad tri palce.

NESREČA V ALPAH.

Ljubljana, Kranjsko, 15. julija. Na Velikem Vintgarju so našli zmrznjeno truplo gorskega vodnika Melovnika in truplo štirih drugih hribolazcev. Preiskava je podala, da je bil vodnik ubit s sekiro. Meni se, da so ga hribolazci ubili, ker je zašel.

NADZORNIK IZGINIL.

Fresno, Cal., 15. julija. — Od dne 19. junija ni nobenega sledu za Louis Margolinom, glavnim gozdarskim nadzornikom. Izključeno je, da bi ga našli še živega. V Denkey potoku pri North Fork, 60 milj severovzhodno od Fresno, so našli njegovo volneno srajco.

GRKI PROTI ALBANCEM.

Rim, Italija, 15. julija. — Župan iz Avlone in predsednik albanskega narodnega odseka naznanjata v nekem brzojavu "Tribuni", da prihajajo grški vojaki, preoblečeni kot Epirci, čez mejo in podijo Albance pred seboj. Mnogo beguncev je prišlo v Avlono.

IZ BUTTE. MONT.

Butte, Mont., 16. julija. — Predsednik M. Mc Donald je v imenu plenarnega odseka novovstanovljene rudarske organizacije odklonil ponudbo tukajšnje organizacije stavcev za posredovalce. Lokalna unija štev. 1 zapadne rudarske federacije je bila pripravljena za spravo.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — V soboto ponoči je razsajala nad Duluthom in okolico strašna nevihta, v zvezi s hudimi nalivi. Bliskalo se je, treskalo in gromelo, kakor bi napočil sodnji dan. Materijalna škoda je velika. Neurje je tudi neposredno povzročilo smrt motormana R. E. Larsona, ko je hotel z nekim železnim drogom odstraniti s ceste vtrgano električno žico. Elektrika ga je ubila pri priči.

— Tukaj se je začela konvencija lastnikov takozvanih nebotičnikov. Prišlo jih je v Duluth okoli 500, kjer so bili lepo sprejeti. Za konvencijo prihodnje leto se potegujejo mesta Atlanta, Ga., St. Louis, Mo., in New York, N. Y.

— Nek osemletni deček je našel na jezerskem obrežju med 21. in 22. ulico truplo nekega mrtvega otroka. Policija meni, da je otroka odnesla voda, ki je drla v soboto o priliki hudih nalivov po duluthskih ulicah.

— Pristojno sodišče je pripoznalo Gus Stanoviču odškodnino v znesku $3.800, katero svoto mu mora plačati McKenzie, Mann & Co., Ltd. Stankovič se je hudo poškodoval pri delu Duluth, Winnipeg & Pacific železnice.

— Nedaleč od Ray, Minn., so našli na tiru Duluth, Winnipeg & Pacific železnice vse razmesarjeno truplo Josepha Kinga, uslužbenca Virginia & Rainy Lake družbe. Povozila sta ponesrečenca najmanj dva vlaka, predno so našli truplo.

— V varstvo vhoda v duluthsko pristanišče zgradijo pred kanalom v doglednem času valolom. V slabem vremenu je namreč radi odprtega jezera vhod v pristanišče za ladje jako nevaren, in se je že več ladij potopilo, ker ni valoloma. S to zadevo se bode prihodnjo zimo bavil kongres, ko bodo predloženi tozadevni načrti

— Hrvata Pavel Golika, o katerem smo poročali zadnjič, da je bil aretovan pred okrajnim sodiščem pod sumom nameravanega atentata, so oddali v državno bolnišnico za umobolne v Fergus Falls. Golik ni hotel odgovoriti na nobeno vprašanje, in zdravniki so spoznali da se je nesrečniku omračil um. Star je 40 let ter doma iz Doline na Hrvatskem, kjer ima ženo in enega otroka. V Ameriko je prišel pred sedmimi leti, v upanju, da si opomore; ali zadela ga je pri delu nesreča, da je sedaj ves pohabljen in za vsako delo nezmožen. Bil je zaposlen pri Ericson & Long Co., katero je po nesreči l. 1909 tožil za odškodnino. Sodnija mu je pripoznala odškodninski znesek $1,100, toda od te svote ni videl niti vinarja. Prosluli in sedaj že iz odvetništva izbacnjeni advokat De La Motte mu je namreč za zastopništvo napravil tako masten račun, da ponesrečeni od priznane mu svote ne bi dobil več kot nekaj nad dvesto dolarjev. Te svotice pa ni hotel sprejeti, iskal je pomoči pri sodiščih, kjer je pa ni našel. Najbrže iz obupa se mu je omračil um, in danes je ta žrtev kapitalizma in požrešnosti nepoštenega advokata v umobolnici. Kako pravična in dobra je vendar ta naša Amerika!

— V West Duluth je izvršil samomor 46 let stari Erick Nevilla s tem da si je z britvijo prerezal vrat. Izkrvavel je in umrl. Brezposelnost je gnala moža v smrt.

— Na farmi, kjer morajo razni grešniki opravljati prisilna dela, se je vršila te dni zanimiva baseball igra med jetniki in duluthskimi policaji. Zmagali so kaznjenci za eno točko. Da se raznih smešnih dogodkov ni manjkalo, je razumljivo. Kaznjenci so povabili policaje, naj se pridejo z njimi igrat, če imajo pogum.

— "Divjega moža", ki je vznemirjal že dva tedna prebivalce v South Superior in v Billings park, je te dni prijel policaj McNamara. "Divji mož" je nek delavec, po imenu Elmer Vicklund, kateremu se je omračil um. Bil je že jako slab, in najprej so ga morali nahraniti, ker je bil lakote že skoraj napol mrtev. Sedaj je v zdravniški oskrbi.

— V našem uradu so se zglasili slovenski farmerji iz Silverdale in Rauch, Minn., in sicer rojaki Fr. Oven, Leopold Močnik in Louis Virant. Opravek imajo pri zemljiem **uradu, rojak Močnik** pa je vložil prošnjo za drugi državljanski papir. — Na poti v Ely so se zglasili pri nas nadzorniki J. S. K.J.: John Avsec iz Clevelanda, Ohio, John Vogrič iz La Salle, Ill., ohn **Kerzišnik iz Burdine, Pa.**, in Mike Zunič iz Calumet, Mich.

Aurora. — Tukaj je poročil v katoliški cerkvi Rev. P. J. Lydon mladi par Johna Perko in Marijo Marolt. Po poroki smo se prav dobro po starokrajski šegi zabavali. Mlademu paru mnogo sreče!

Ely. — V torek dne 14. julija ob treh zjutraj je umrla tukaj soproga rojaka John Seliškarja za jetiko. Pogreb se vrši v četrtek na katoliško pokopališče. Rojaku Johnu Seliškarju naše sožalje, pokojnici pa večen pokoj!

Eveleth. — Tukajšnji Slovenci so začeli nakupovati zemljišča južno od tega mesta. Dosedaj sta se tam naselila dva Slovenca, a mnogo drugih bode najbrže sledilo njunemu vzgledu. Fincev je pa tam že več naseljenih.

— John Peternel, znan tudi pod imenom "Mayor of Chicken Town" je bil te dni aretovan pod obtožbo, da je natrkan vozil s svojim avtomobilom po ulicah, ter je bil obsojen v plačilo denarne globe $15.00, katere je tudi plačal. Hotel je uiti, toda policaj je bil le hitrejši, kakor njegov avtomobil. Peternel je rekel pred sodnikom, da je najboljši avtomobilist v mestu, a vse mu ni nič pomagalo, plačati je moral kazen.

— Uradniki United States Steel trusta in minnesotska korporacija so te dni obiskali rudnike v evelethskem okrožju. Prišli so s posebnim vlakom.

— Veliko obeta 11 let stari Tony Obrenski, ki je sedaj že drugič ušel z doma. Zadnjič je izginil pretekli teden, in so ga prijeli v Superior. Za svoja leta je deček zelo krepak in prebrisan.

— Občinski zastop je ponudil Home Electric & Heating družbi $130.000 za njeno lastnino. Natančneje se bode razpravljalo o tem na občinski seji dne 21. julija.

— Nova javna knjižnica je že postala popularna. V prvih petih dneh od otvoritve je bilo izposojenih 764 knjig, in več kot tisoč oseb je dosedaj že obiskalo knjižnico. V knjižnici je dvatisoč knjig, od katerih jih je mnogo pisanih v inozemskih jezikih.

Chisholm. — V soboto popoldne in ponoči je tu divjala strašna nevihta v zvezi s hudimi nalivi. Napravljeno škodo cenijo na $15.000. Več hiš je poškodovanih. ulice so vse razorane. Tako hude nevihte že dolgo ni bilo tukaj.

Gilbert. — Sobotna nevihta je tukaj napravila veliko škodo, poškodovana je bila tudi vodovodna naprava, da ljudje od sobote niso imeli druge vode na razpolago, kakor kar je ostalo v zbiralnikih. Prebivalstvo je bilo posvarjeno, naj ne rabi te vode. Sedaj je škoda popravljena.

Grand Rapids. — V tukajšnjih zaporih se nahajajo Dominik Perroni, Dominik Bailey in Matt Teepatin iz Holman, ker so dne 4. julija napadli stražarja Skorica pred Johnsonovim saloonom in ga hudo premikastili. Bili so vsi pijani. Lastnica saloona, Mrs. Ernest Johnson, ki je baje hujskala trojico na policaja, je bila pod jamčevino $250.00 izpuščena na prosto.

Hibbing. — Več tisoč dolarjev škode je napravila sobotna nevihta tukaj. Voda je vdrla v mnogo kleti, električna razsvetljava je za več ur odpovedala.

— Rudarji Longyear rudnika, katerega lastujejo Butler Bros., so 13. julija zaštrajkali, zahtevajoč višje plače, toda štrajk je bil že drugi dan končan in delavci so se vrnili na delo. Če so kaj dosegli, ni znano.

— Tiskarne na range bodo v kratkem času vse unijske. Tozadevna pogajanja s tipografsko unijo so v teku.

Keewatin. — V Stevenson rudniku je bilo odpuščenih 200 delavcev, rudnik bodo v kratkem zaprli. Govori se, da bodo tudi nekateri drugi okoliški rudniki nehali obratovati.

Virginia. — Tekom zadnje nevihte, ki je bila tako huda, da take še ne pomnija tukaj, je bilo ranjenih troje oseb. Nekega stražarja Virginia Rainy Lake družbe je omamila strela, neko deklico je povozil za časa nevihte avtomobil in jo težko poškodoval, E. Sluke-ta je tudi zadela strela ter ga poškodovala na nogi. Njegovo domovanje je zgorelo. Nevihta je napravila v mestu in okolici precejšnjo škodo.

— Thomas Lulich, proti kateremu je bila dvignjena obtožba, da prodaja nepostavnim potom opojne pijače, je bil pred pristojnim sodiščem spoznan za nekrivega.

— Nevarno prenočišče si je izbral brezposelni delavec Joseph Smith. Zlezel je v nek tovorni voz na stajališču Canadian Northern železnice, ter si notri napravil ležišče. V vozu je bilo nekaj zabojev, od katerega si je enega izbral za podvzglavje. Spečega ga je našel nek redar, in ga nagnal iz voza. Mož pač ne bi zaspal, ako bi prej vedel, da je bil v vozu dinamit in več drugega zelo nevarnega razstreljiva. V zaboju, katerega je rabil za podvzglavje, je bil istotako dinamit.

— V Virginia jezeru sta našla dva plavača truplo Carl Anderson, ki je v vročnici pobegnil in je bilo vse iskanje za njim zaman, Anderson je bil star 45 let ter zapušča na Švedskem vdovo.

Winton. — The Chosa Fishing družba gradi tukaj skladišče in veliko ledenico.

Winona. — Strela je zadela in ubila 35 let starega Joseph Piechowskija, ko je stal na verandi svoje hiše.

MICHIGAN.

Calumet. — V bakrenem okrožju se je začela živahna kampanja proti naselitvi Japoncev v Alger county. Zaznalo se je namreč, da se hoče Japonce importirati, ker so ceneni delavci in izpodrinejo belce. Proti naselitvi Japoncev je tudi bivši michiganski guverner Osborne.

ILLINOIS.

Joliet. — Dne 6. t. m. popoludne okoli 5. ure je izbruhnil ogenj med starimi kolibami v ozadju Tony Boltetovega saloona, na voglu Jackson in Indiana ceste. V veliki nevarnosti so bile vse sosedne lesene hiše. Toda mestni ognjegasci so prihiteli na lice mesta o pravem času, da so plamene zadušili in preprečili velik požar. Primerilo se je pri tem, da je kara pocestne železnice na N. Chicago Str. kar stekla čez položeno vodno cev in jo pretrgala, vsled česar je bilo gašenje nekaj minut ovirano. Gledalcev se je zbralo na stotine. Zažgali so baje dečki, ki so se igrali s šibicami. Škoda znaša do $200. Hišo lastuje g. Jos. Stukel, ki se nahaja na svoji farmi v Montani.

OHIO.

Cleveland. — Te dni ob pol treh zjutraj je prišel maskiran ropar v stanovanje k družini Stanovnik na 6209 Bonna Ave. Stopil pri odprtem oknu v sobo, kjer je spala 13letna deklica Stanovnik. Prijel jo je za vrat in ji začel obljubovati slaščice, gum in jo silil, naj gre ž njim. Hotel se jo je dejansko lotiti, toda deklici se je posrečilo izviti in poklicati očeta, ki je takoj vstal toda napadalec je med tem že pobegnil. Težko je v poletenski vročimi spati pri zaprtih oknih, če so pa odprta, pa se zopet nudi raznim lopovom prilika. da vas ponoči vznemirjajo in napadajo. Treba je pač previdnosti.

— Umrl je Franc Rojc, star 42 et, doma iz Žužemberga. Umrl je za sušico. Ranjki zapušča tukaj tri brate in dve sestri. Bil je član Slov. Sokola, dr. Slovenija in dr. Žužemberg. Društvo Slov. Sokol ga je pokopalo na jako dostojen način. Pogreb je vodil Jos. Žele, slov. pogrebnik.

— Umrl je rojak Ant. Grbec, ki je bival dve leti v Clevelandu, zadnjih dvanajst let pa v Kennore, O., kjer je delal pri Colonial Salt Co. Zapušča ženo in 4 male otroke. Doma je bil iz Dvorske vasi pri Vel. Laščah. Bil je član dr. Cath. Knights of Ohio zavarovan za $1000. Pokopan je bil v Akronu na pokopališču sv. Bernarda. Mir njegovi duši!

— Rojak Ant. Zakrajšek je dobil hčerko. Nagajiva štorklja je nosila dosedaj Tonetu samo fante, in nanesla jih je že devet, da se pa ne ponovi zgodba o "desetem bratu" je štorklja naredila izjemo in prinesla lepo hčerko.

PENNSYLVANIA.

Forest City. — Dne 6. julija se je v premogokopu ponesrečil rojak Ignac Grabljevec. Bil je na mestu mrtev. Pokopan je bil 8. julija. Bil je član dr. Marije Vnebovzetje, 77 K. S. K. J. in sam. dr. sv. Lovrenca, kateri društvi sta mu priredili krasen pogreb. Ranjki je bil doma iz Planine, okraj Litija, tu zapušča vdovo in tri male otročiče, enega brata v stari domovini. Sorodnikom naše sožalje!

COLORADO.

Pueblo. — Po noči so tatovi vlomili v gostilno Joe Shuštarja ter mu odnesli $160 v gotovini. Dotaknili se pa niso druzih stvari. Pustili so mu tudi nekoliko malega drobiža, češ, saj ga bode rabil drugo jutro. Sluti se, da so bili tatovi dobro poznati z gostilničarjem.

"PRIJATELJI."

Ko je knez Wied nastopil "vlado" v Albaniji ali pravzaprav v Draču, so mu nemški listi, predvsem oficijozni dun., peli slavospeve v vseh mogočih varijacijah ter ga slikali kot najsposobnejšega moža, ki more napraviti mir in red v deželi Arnavtov. Od tega je poteklo par mesecev, ravno toliko, da je Wied mogel dokazati in pokazati svojo popolno nesposobnost. Sedaj ga njegovi dunajski prijatelji nič več ne slave, "Die Information", ki je baje v ozkih stikih z Belvederom, pa piše: "Knez Wied, ki se je izkazal kot absolutno nesposoben in ki je odpovedal v vsakem oziru, naj zapusti deželo: in moral jo je zapustiti, Toda ne morda zaradi našega italijanskega zaveznika, marveč zato, ker potrebuje "iz zemlje izbita" država na svojem čelu duševno visokostoječega, vse druge na inteligenci in odločnosti nadkriljujočega moža, celega moža in ker Viljem Wied, na vodi se zibajoč trs neodločnega značaja, tem zahtevam ne odgovarja "niti v eni točki . . ." — Tako pišejo sedaj o princu Wiedu njegovi najboljši prijatelji, ki so ga spravili v deželo Skipetarjev! Kako že pravi znani rimski rek: dum eris felix, multos numerabis amicos . . .!

Predor pod Atlantskim oceanom.

Nemec Kellermann je nedavno napisal izgradbo podmorskega prekopa med Evropo in Ameriko. Knjige se je v par tednih samo v Nemčiji prodalo 70.000 izvodov ter je že prevedena v več drugih jezikov. Ta roman je vzpodbudil inž. H. Dominika, da je začel natančneje proučevati načrt podmorske železniške zveze med Evropo in Ameriko. Prišel je do zaključka, da bi stvar ne bila neizvedljiva, a premagati bi bile neizmerne težkoče. Najmanjša oddaljenost med Ameriko in Evropo znaša 36.000 km. Tunel bi se dal zgraditi na dva načina: skozi trdo zemljo pod morskim dnom (Kellermannov načrt) ali pa po dnu morja potom cevi. Ako bi se predor začel kopati ob obeh strani naenkrat, bi se z današnjimi sredstvi na vsaki strani dnevno napredovalo za 5 m, na leto torej za približno 3 in pol km, kopanje predora bi potemtakem trajalo skoro 1000 let. Ako bi se je začelo kopati na otokih (v Kellermannovem romanu so za to določeni Azori in Bermudi), bi kopanje trajal najmanj 125 let. — Ako bi se tunel napravil iz kovinskih cevi, ki bi se spustile na morsko dno, bi stal 270 milijonov funtov šterlingov, to je 6480 milijonov kron. Brzina vlakov bi mogla doseči največ **100 km na uro**, torej bi vožnja trajala 54 ur. Vozne cene bi morale biti silno visoke, pa bi se zgradba kljub temu ne rentirala. Tako sodi nemški inženir Dominik. Toda kdo ve, ako se tehnika sčasoma le ne bo lotila tudi tega orjaškega dela?

BOLEZEN ALI ZNAK.

Napihovanje, ali tvoritev plinov v želodcu in drobju, so navadno smatrali samo za znak bolezni, da je v nekaterih slučajih samoposebi bolezen. Napihovanje je navadno zadraženost želodca ali drobja, ali obeh. V takih slučajih izberete zdravilo, ki brzo prežene to neprijetno in bolestno stanje. Priporočamo vam lahko dobro znano Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To dostikrat odpravi vzrok bolezni s tem, da popolnoma izčisti prebavni ustroj, dovede drobovje do njegovega naravnega delovanja, okrepi organe, napravi dobro slast in pospeši prebavo. Olajša vam zapeko in njene posledice. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333—1339 S Ashland ave., Chicago, Ill. Revmatične in nevralgične bolečine navadno brž prežene Trinerjev liniment. — Adv.

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljše in najpoštenejše postreženo v edini slovenski naselbini na hisholm. Mi vemo, kako težko Slovenci služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov selej pripravljeni postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavento & Stonich, grocerija
Chisholm, Minn.

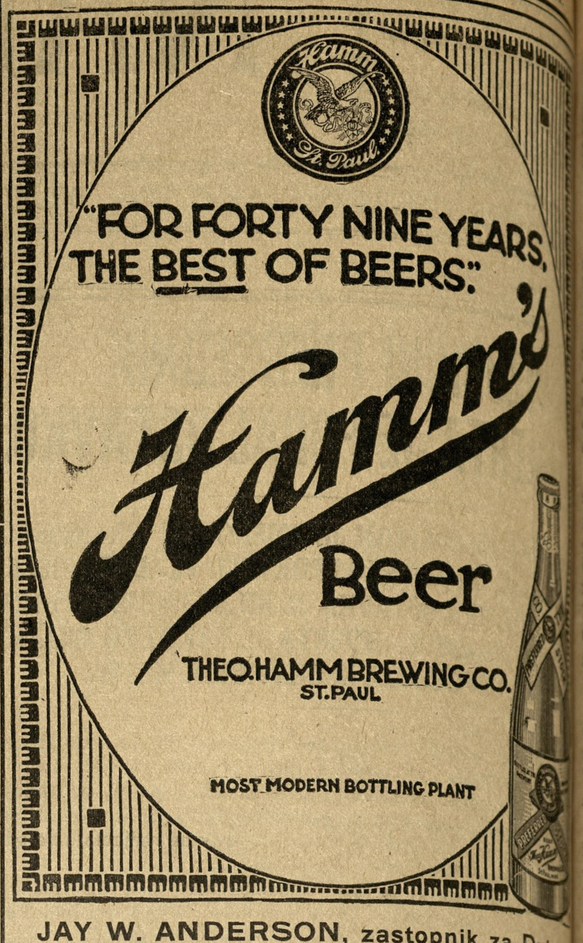

JAY W. ANDERSON, zastopnik za Duluth
352 WEST MICHIGAN ST. Telephone Grand 1800

B. BUSH, zastopnik za Virginia, Minn.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice in parnika.

Najgotovejši zaslužek

je gotovo na farmi, in zato je tudi denar najboljše naložen na zemljišču. Če imate zemljišče, imate domačijo in imate zagotovljen kruh; nič vas ne briga, če so časi dobri ali slabi, če so stavke, izpori in brezdelnost v industriji. Vi ste neprizadeti, vi imate stalno delo in stalni zaslužek, in kar stotine je v vašo korist, ker je zemlja vedno več vredna, če se čisti in obdeluje in spreminja v lepo farmo.

Kupite od kompanije, ki lasti zemljo, in je pripravljena vam pomagati, če potreba. Duluth & Iron Range železniška kompanija je vstanovila že več lepo se razvijajočih naselbin po St. Louis county, Minn. Zemlja se zamore kupiti od $15.00 naprej na lahka odplačila. Pišite za podrobnosti v slovenskem jeziku na:

L. B. ARNOLD, Land Commissioner
110 Wolwin Building Duluth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Sankcijoniran deželnozborski sklep. Cesar je dne 19 junija sankcijoniral sledeči sklep deželnega zbora vojvodine Kranjske z dne 10. oktobra 1913: Občina Spodnja Šiška se na podlagi §§ 1 n 1 b občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana združi z mestno občino Ljubljano ter priklopi IV. okraju (kolodvorskemu).

Ogenj. V vasi Pristavica v litijskem okraju je izbruhnil 22. junija požar, ki je uničil hiše in gospodarska poslopja osmim posestnikom. Pri požaru je pogorelo tudi 22 prašičev. Skupna škoda znaša 126.000 K, zavarovalnina pa le 18.600 K. Ogenj je nastal vsled nekega petletnega otroka, ki se je z vžigalicami igral.

Toča. Iz črnomeljskega okraja poročajo, da je 19. junija padala tamkaj huda toča, ki je uničila kakih 60% žita. Tudi drugi poljski pridelki so hudo trpeli.

Kupčija z dolenjskimi češnjami. Letos je na Dolenjskem izredno veliko in dobro ohranjenih češenj. Novomeški trg je bil v zadnjem času poln sadja. Zdaj pa so pričeli prihajati vnanji kupci, zlasti z Vipavske, ki pokupujejo v večjih množinah ter blago izvažajo naprej. Par tednov nazaj je bila ta kupčija tako živahna, da so kupci že pred Novim mestom prestregli vse prodajalce, tako da dopoldne skoro ni bilo nič češenj za domači trg. Pravijo, da dolenjske češnje izvažajo tudi v zunanje države. Še bolj so češnje obrodile v Beli Krajini, zlasti v okolici Semiča.

Hudiča je videl. V nedeljo dne 21. junija, zvečer, že ko je bila tema, se je pripetil pod Tivoli v Ljubljani komičen prizor. Dva Šiluka sta prišla k vodnjaku po vodo. Ravno sta jo naložila in nesla v svoje bivališče, ko jima pride nasproti mlad fant. Ta pa ni gledal naprej, ampak nazaj. Zanimal ga je namreč zaljubljen parček tam pod kostanji in posledica je bila, da fant ni videl in gledal, kam da stopa, ker je zijal zaljubljenca, ampak je butnil ob Šiluka. Ozrši se, s kom je prišel v dotiko, bi bil fant skoraj skoprnel. Črn obraz, svetle oči in beli režeči zobje Šilukovi so vplivali nanj, da se je skoraj sesedel in da mu je strah vzel vso sapo. Mislil je, da ima pred seboj živega hudiča. Še le čez par minut je zaznal, da je strašna stvar Šiluk z dirkališča. Težkih hlač jo je pobrisal domov.

Umrli so v Ljubljani: Bogomir Helmich, poštarjev sin, 31 let, Radeckega cesta 9. — Juri Selan, klavec, 63 let, Ambrožev trg, 7. Dne 27. junija: Helena Kodran, zasordantova žena, 63 let, Žabjak štev. 4.

V deželni bolnici: Dne 25. junija: Martin Gale, mestni delavec, 58 let. — Jakob Turšič, dninar, 20. let.

Nestrpni ljudje. Pred nekaj dne je bil pokopan v Ljubljani hišni posestnik na Poljanski cesti št. 15, Herman Kranz. Mož je bil dlje časa bolan in sorodniki so poklicali k njemu duhovnika. Kranz pa je duhovniku prijazno povedal, da se bo že sam spravil z Bogom in da ne potrebuje posredovalca. V oporoki je Kranz določil, da naj se ga prepelje v mrtvašnico in pokoplje popolnoma preprosto. Šentpeterski župnik Petrič je cerkveni pogreb kratkomalo odklonil in tudi odredil, naj se pokojnika ne pokoplje na blagoslovljenem prostoru, nego na kraju za samomorilce. Sorodniki seveda kaj tacega niso pripustili ter naprosili protestantovskega župnika dr. Hegemana, naj dovoli, da se pokojnik pokoplje na protestantskem pokopališču. To se je zgodilo in sicer je protestantski župnik opravil pogreb vsemi verskimi obredi. Sicer je to le formalnost, kajti dandanes so ljudje že tako izobraženi, da jim pač vseeno, kje in kako so pokopani, ali značilen je ta slučaj vendar, ker kaže skrajno nestrpnost novodobnih farjev. Naj le napajajo strune: bolj ko jih bodo napenjali, prej bodo počile.

Soteški župnik pred kazenskim sodiščem. — Vtorek dne 30. junija ob 9. dopoldne se vrši pred novomeškim okrajnim kot kazenskim sodiščem zanimiva obravnava. Bo-ji namestnik, župnik iz Soteske nastopi po Kristusovem vzgledu, ki je svojim sovražnikom še na križu odpustil, kot tožitelj proti nekemu faranu, kolikor nam znano, v naslednji kočljivi zadevi: O župniku se že dalj časa javno in po vseh bližnjih farah govori, da ima svojo brhko kuharico Reziko od sile rad. Župnik sicer doslej še ni nikogar povabil za pričo te njegove, gotovo svete ljubezni do svoje kuharice, ampak toliko pa daje svojim faranom prilike, da ga lahko občudujejo, ko se župnik in kuharica hodita izprehajat najraje proti večeru v kakšno zidanico po bližnjih vinogradih. Lani je župnik vzel tudi svojo Reziko na katoliški kongres v Ljubljano, kjer sta pa raje skozi okno neke gostilne gledala procesijo. Ker se dosedanji župnik s svojimi kuharicami vsaj javno niso toliko pečali, faranom ne gre v glavo, zakaj bi ravno sedanji dušni pastir delal tako izjemo, ki jo imajo pobožni ljudje, zlasti mladina, za javno pohujšanje. Vsled tega so se že pri škofu pritožili. Ali kakor se iz raznih drugih, še bolj po koruznici duhtečih slučajih vidi, so škofu take pritožbe še všeč, ker potem lažje piše evangelije po vzorcu rdeče brošure. Tako je škof tudi župniku oprostil vsakega posta, pod pogojem, da se bo bolj za politiko brigal. Župnik je to škofu obljubil in kakor iz listov znano, svojo obljubo tudi vestno izpolnuje. Tako je prišel letošnji velikonočni ponedeljek. Ob 11. uri ponoči, ko vsi pošteni ljudje po soteški fari že spe spanje pravičnih in ko prihaja ura duhov, je eden faranov — to bomo že izvedeli zakaj — še čul. In ker je čul, je videl župnika Volca sladkoginjenega prihajati v ožjem spremstvu kuharice Rezike iz neke zidanice iz Drenja. Kako in kaj še več, to se bo šele pri razpravi izvedelo. Ta logodek je bil opisan tudi v "Sl. Narodu" z dne 18. junija. Župniku so iz Ljubljane poslali dotični izrezek, naj se zagovarja. Kako je to nalogo rešil, to bo gospod že pri razpravi povedal. "Slov. Nar." zato tožiti, se župnik ni upal, ampak čakal je na priliko, da izve, kdo izmed faranov bo o tem njegovem ponočnem romanju kaj govoril. Iz te zadrege sta ga rešili dve tercijalki, ki sta župniku ovadili, da je neki fant govoril, da je župnika res videl tisto noč z Reziko. Župnik je skušal najprej do očeta dotičnega "hudodelca" in po brezuspešnosti tega poskusa, tudi naravnost od dotičnika dobiti izjavo, da ni nič videl in da obžaluje, da je mislil, da je res kaj videl. Ker pa dotični vztraja na tem, da je res videl, do zahtevane pokore ni prišlo. Ko se je župnik prepričal, da dotični za svojo trditev nima nobenih prič, torej da župnik svoje nočno romanje lahko utaji, če namreč hoče, in ko ga je še dr. Ogrizek poučil, da bo s to tožbo "reusiral", ker so avstrijski paragrafi pač taki, da taki slučaji skoro ne dopuščajo dokaza resnice, tudi če so resnični, se je župnik spustil na pot do kazenskega sodišča. Zdaj pa bi se mu bili njegovi priči, ki ne uživata posebne verjetnosti, kmalu skujali. Župnik jima je dal razumeti, da ne dobita odveze niti od papeža samega, če ne gresta pričat. In ker jima je veliko za papežovo odvezo, bosta šli pričat. In če bo toženi obsojen, bo župnik lahko po evangeliju sv. Mat. V. 11—12 dokazal, da je res pravi božji namestnik.

PRIMORSKO.

Zapeljivec. Dne 20. junija je bil aretiran na ukaz tržaškega deželnega sodišča 26letni elektrotehnik Salvator Polli, ki je baje zapeljal in odvedel neko mladoletno deklico. Zapeljivca so oddali deželnemu sodišču.

Aretiran žepni tat. 20. junija je bil aretiran 17letni krošnjar Ant. Mattioni, ker je v Starem mestu ukradel nekemu Marku Giuliani iz žepa srebrno uro z verižico. Okradenec je povedal na policiji, da mu je nekdo pred kratkim časom tudi že ukradel uro z verižico in da sumi, da je izvršil tudi to tatvino Mattioni. Tega so oddali sodišču.

Otrok ponesrečil. Deček Alojzij Pahor, 13 let star, je nosil kosilo svojemu očetu v tovarno Franca Sandrina v Mirnu. Prišel pa je preveč blizu nekega stroja, ki ga je potegnil s seboj in mu pokvaril obe nogi. Prepeljali so ga nevarno poškodovanega v goriško bolnišnico.

Nesreča pri delu. Pri nakladanju kamenja v nekem kamnolomu v Opatjem selu se je utrgala veriga, ki je držala kamen. Pri padcu kamna je leta ranil 44letnega Nikolaja Marušiča na desni nogi. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

Padec z voza. Petletni deček M. Bregant je sedel na vozičku, na katerem je njegov oče peljal domov murbino listje. Radi slabe poti pa se je voziček prevrnil in deček je odletel tako nesrečno na tla, da si je zlomil desno nogo.

Nepreviden vojak. V nedeljo 20 junija dopoldne je snažil neki vojak v Gradišču ob Soči revolver. Pri tem pa je ravnal tako nepreviden z orožjem, da se mu je revolver sprožil. Kroglja je zadela nekega v bližini stoječega vojaka v čelo in ga težko ranila. Prepeljali so težko ranjenega v vojaško bolnišnico.

Ogenj. 20. junija okoli 8. ure zvečer je začelo goreti na Belvederju v Trstu. Poklicani gasilci so siloma odprli vrata trgovine, a niso imeli kaj gasiti, ker je med tem časom v trgovini že vse pogorelo. Škoda je precejšnja.

Tatvina. V prosti luki v Trstu so aretirali te dni 21etnega težaka Benedikta Farinija, ki je ukradel svoji tvrdki več kavnih vreč v precejšnji vrednosti. Oddali so ga sodišču.

ŠTAJERSKO.

Iz Gradca. Bivši odvetnik Karl Ullreih, ki se je zadnji čas ukvarjal s posredovanjem posestnih nakupov in prodaj, je skočil s klavničnega mostu v Muro; v vodi pa se je samomor premislil in je zopet splaval na breg.

Iz Maribora. Obesil se je gostilničar Marko na Koroški cesti. Mož so sicer takoj odrezali, vendar pa je bilo že prepozno.

Iz Vojnika. V Arclinu se je neki hlapec pri sušenju sena precej napil. V pijanosti je zašel v mlako in utonil.

Iz Škal pri Velenju. 17letni delavec Fr. Špital je zagrešil hud nravnostni zločin na 7letni deklici. Ko je pasla ovce, jo je zvabil v gozd in tam dekle zlorabil.

Iz Šoštanja. Na zadnjem sejmu so prijeli nekega hrvatskega delavca. V gnječi je ukradel nekemu kmetu iz Raven denarnico z 20 kron in je skušal z njimi pobegniti, kar se mu pa ni posrečilo.

Iz Slovenj gradca. Dekla Elizabeta Geschmamm je ukradla dvema letoviščarkama več dragocenega nakita. K sreči so našli še ukradene stvari pri dekli, ki je morala v zapor.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Za lenarški sodni okraj se je ustanovila konjerejska zadruga. Pristopilo je takoj 17 članov.

Iz Dola pri Hrastniku. Strela je ubila v soboto, dne 20. junija posestniku Kandolfu v Turju kravo.

Iz Braslovč. V Slatini je padla s črešnje 50 let stara kočarica Marija Praprotnik in si je strla hrbtanec.

Iz Braslovč. Pred kratkim je začelo naenkrat goreti gospodarsko poslopje Matevža Widmayerja. Veter je ogenj zanesel tudi na sosedovo gospodarsko poslopje in le napornemu delu gasilcev se je zahvaliti, da ni napravil ogenj še večje škode.

Poizkušen samomor na cesti. Viničar Franc Copot v Ljutomeru si je v samomorilnem namenu na sredi ceste zasadil nož v prsi in se smrtnonevarno ranil. Prepeljali so ga v bolnišnico. Vzrok poizkušenega samoumora so baje družinske razmere.

Požari vsled strele. Na Bregu pri Ptuju je ob priliki zadnje nevihte, ki je divjala na Ptujem in okolico, udarila strela v gospodarsko poslopje Jožefa Breznika. Nevajenec, ki je vedril v poslopju, je bil od strele omamljen.

V Dravcih pri Ptuju je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Cafute in ga s hišo vred popolnoma upepelila. Vsaka pomoč je bila brezuspešna. Škoda je precej velika.

Umor iz ljubosumnosti. V ptujski okolici so se pri ponočevanju stepli fantje. Med njima sta bila tudi posestniška sinova Štefan Rozman in Franc Požgan. Rožmana je Požgan udaril z lato po hrbtu. To je slednjega tako ujezilo, da je potegnil revolver in ustrelil v Požgana, katerega je zadel smrtnonevarno. Nato je šel Rožman sam se javit sodišču, kjer so ga zaprli.

Otrok umrl vsled gladu. Trileti sinček Alojz posestn. Zajkota v Grobelnem je neznano kam izginil, ko je šel k svoji sestri na pašo. Otrok je zgrešil pot in utrujen obležal na nekem travniku v Kamenem. Kljub dolgemu iskanju pa otroka niso mogli najti. Te dni pa so ga kosci našli mrtvega na dotičnem travniku.

Smrt vsled strele. Sela pri Ptuju: Ob priliki zadnje nevihte je udarila strela v hišo posestnice Roze Jerinko. Jerinko je ravno pri oknu šivala, ko je udarilo. Vsled strele zadeta se je takoj zgrudila mrtva na tla. Tudi hiša je začela goreti. Ljudje prišedši na pomoč so ogenj pravočasno pogasili, da se ni razširil. Nevihta je napravila po celi ptujski okolici precej škode.

KOROŠKO.

Zgodovinske izkopine. Pretekle tedne je začel c. kr. arheološki institut na Dunaju po svojem tajniku dr. R. Eggerju iskati zasute rimske naselbine na takoimenovanem Hojžovem griču, ki je last posestnika Maurerja v Vratih. Iskanje je bilo uspešno in so našli močan zid, ki se razteza okoli cele planjavice na griču v podobi pravokota in ima na vsakem vogalu okrogel stolpni zid. To je prvi rimski kastel, ki se je našel na Koroškem. Naselbina, oziroma ostalo zidovje je pokrito s pepelom, iz česar se da sklepati, da je bila naselbina uničena po ognju. Našlo se je če sedaj nekaj orožja in drugih stvari. Zanimivo je tudi, da se je našla tudi izkopina, del stare bazilike, katere obstoj sega pred 5. stoletje po Kristusu. Raziskavanje tega zidovja se je prekinilo do jeseni, ko bodo poljski pridelki že spravljeni.

Nevarna vlomilska tolpa pred sodiščem. Te dni je stala pred celovškim deželnim sodiščem nevarna in obsežna vlomilska tolpa, ki je pred kratkim časom ogrožala imetje bljižnikov. Ta tolja je obstojala iz dvanajstih članov, ki so izvršili velike in manjše tatvine, pa tudi vlome. Med temi 12 so tudi štiri ženske. Sodišče je vse obsodilo in sicer Karla Sibitza na 5 let težke ječe, nato pa v prisilno delavnico, Ant. Sibitza na tri leta težke ječe in se ga stavi nato pod policijsko nadzarstvo. Marijo Rolbacher na tri leta težke ječe, nato pa v prisilno delavnico. Avgusta Difaja in Maksa Filzmayerja na tri leta težke ječe, nato se stavi oba pod policijsko nadzorstvo, Marijo Komar na dve leti težke ječe in oddajo v prisilno delavnico, Jožefa Gastmartschitscha na dve leti težke ječe in nato pod policijsko nadzorstvo, Ivana Schauppa, Jakoba in Ano Klementschnig ter Ivana Peternella na šest mesecev težke ječe. Heleno Gastmartschischich pa na tri mesece ječe. — Vsi ti tički, ki so ogrožali imetje bližnjih in so zlasti vlomili radi v razne vile, kjer so potem kradli kot srake, so sedaj na varnem in bo imela javnost pred njimi za nekaj časa mir.

Otrok utonil. V Spodnjem Dravogradu je delala na polju Marija Bart ter imela pri sebi svojega dve letnega sinčka. Ko nekaj časa ni nanj pazila, se je ta odstranil. Ko je to mati opazila, šla ga je iskat. Ob polju pa teče neki potok, kamor je šla skrbna mati tudi pogledat. Šla je ob potoku, a otroka ni bilo nikjer. Med tem časom pa ji je prišel nasproti žagar na bližnji žagi ter ji povedal, da se je žaga ustavila in da mora biti dovod do žage z neko stvarjo zabasan. Šla sta pogledat, kaj da je, in našla truplo otroka. Vsi poizkusi, obuditi otroka zopet k življenju, so bili brezuspešni. Nesrečna mati in poklicani oče sta bila vsled žalosti zaradi izgube edinega otroka silno potrta.

RAZNOTEROSTI.

RETIRADA.

Ko je došla v javnost vest, da namerava Srbija skleniti z Vatikanom konkordat, je bilo vse dunajsko časopisje pokonci. Vse je kričalo, da Avstro-Ogrska ne bo trpela, da bi Srbija z zaključenjem konkordata izločila avstrijski protektorat nad katoliki v novo osvobojenih pokrajinah. Toda med tem se je Srbija v resnici sporazumela s sv. stolico in te dni je bil konkordat oficijalno podpisan v Rimu. Človek bi sodil, da bo sedaj nastal silen vihar v dunajskem časnikarskem gozdu in da bodo naši polki kar brez odlaganja jeli prodirati proti jugovzhodu. A kaj se je godilo? Dunajski listi, tudi tisti, ki so bili preje najglasnejši, mirno registrirajo vesti o konkordatu, oficijozna korespondenca "Die Information" pa prinaša to-le notico: "Srbija je s sv. stolico sklenila konkordat, s katerim dejanski preneha eksistirati takozv. avstrijski protektorat v nanovo pridobljenih pokrajinah Srbije. Prav razveseljivo to sicer ni, a neizogibno je to bilo. Nobena urejena država bi pač ne trpela protektorata kake tuje države nad kako versko družbo v območju svojih meja. Kaj takšnega se ne more od nikogar zahtevati, in prenehanje avstrijskega protektorata je bilo neizogibno. Za kakšna očitanja tu ni nobenega vzroka. Naj bi sedel v našem ministrstvu zunanjih del mesto grofa Berchtolda tudi kak Cavour ali Bismarck, vendar bi ne mogel preprečiti srbskega konkordata in s tem konca avstrijskega protektorata." Je pač gorjupa ta tolažba, da bi tudi Cavour in Bismarck ne mogla onemogočiti srbskega diplomatskega uspeha!

PROŠNJA.

Rojaki in rojakinje se prosijo, da po možnosti pomagajo rojaku A. Kodriču v Milwaukee, Wis., ki se nahaja v največji bedi. Omenjeni je prišel šele pred enim letom v Ameriko, sedaj je pa že šest mesecev bolan in za delo nezmožen. Tudi nima denarja, da si nikakor ne more pomagati. Nesreča je tem večja, ker ima v starem kraju ženo in 5 otročičev, ki so tudi potrebni podpore. Darovi naj se blagovolijo pošiljati na uredništvo N. V. (6x.)

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

Ravno smo dobili iz starega kraja

KRANJSKE KOSE, KLEPCE IN BRUSE

katere je g. Mantel sam kupil, ko je bil v starem kraju.

Dobiti jih je pri

Kukar in Mantel GILBERT, MINN. **Josip Mantel** ELY, MINN.

Ti prihraniš denar ako pošiljaš denar v staro domovino po Miners State Bank

Veliko ljudi ve za naše nizke cene, in ti se poslužijo v svojo korist naše banke pri pošiljanju denarja v staro domovino. Zakaj ne bise tudi ti? Ako plačuješ več, nego spodaj navedene cene, si izkoriščan.

50 kron	$ 10.35
100 kron	$ 20.50
200 kron	$ 41.00
500 kron	$102.35
1000 kron	$204.25

V zgoraj navedenih cenah je vpošteta poštnina in "money order". Ako primerjaš naše cene z drugimi ter k istim prišteješ poštnino in stroške za "money order" (denarno nakaznico), prišel boš do zaključka, da so naše cene najnižje.

Za priložnost tistim, katerim je nemogoče čez dan priti do nas, bode **MINERS STATE BANKA** odprta vsako **sredo** in **soboto od 7. do 8. zvečer** in ravno tako ob **plačilnih dneh.**

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Plačuje 3% od hranilnih vlog. — Zavaruje poslopja.

Za krepke može

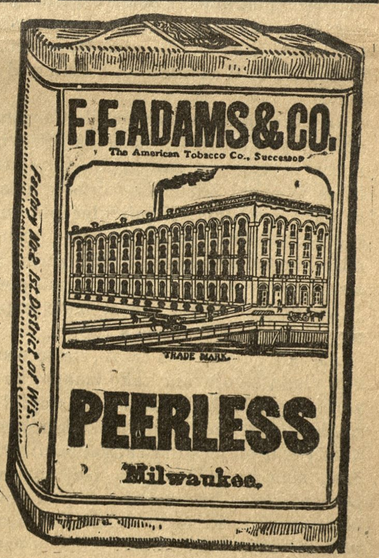

Mi smo nalašč naredili tobak, kateri je priljubljen močnim, čvrstim možem, kateri hočejo popolni okus in duh združen z naravno tobačno sladkobo, kadar ga kadijo ali čikajo. Ta tobak je **PEERLESS.** Na trg je bil postavljen pred petdeset leti nalašč za iste možke, ki tobak ljubijo. Zadovoljil je vsakega, kateri ga je okusil.

Ognjegasci, policaji, možki, ki delajo zunaj, sploh močni možje, vsi pravijo, da je **PEERLESS** najboljši tobak. Kadar začne kdo rabiti **PEERLESS,** ne bo dobil zadovoljstva v nobenem drugem tobaku.

PEERLESS

Long Cut Tobacco

je najboljši tobak. Zato ga tudi trdni možki ljubijo.

PEERLESS je narejen iz pristnega tobaka iz južnega Kentucky-ja, je staran tri do pet let, da se dobi iz njega počasnim in naravnim potom vso sočnato milobo in bogastvo tobaka. Zato je vedno tro napravljeni tobaki kosati s **PEERLESS.** iste kakovosti, in zato se ne morejo drugi hi-

V hudih urah dela in v prijaznih urah počitka, imejte vedno nekaj tega tobaka s seboj.

Samo poskusite **PEERLESS** en teden — če ga kadite ali čikate — priljubil se vam bo.

Prodaja se povsod v zavitkih po 5 centov.

Druge velikosti, 10c, 20c in 40c v zavojih in 45c v kositerni škatlji.

AMERICAN TOBACCO COMPANY.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto . $2.00
za pol leta . $1.00
Za Evropo in Canado za celo leto $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

ODSTOP DIKTATORJA HUERTA.

Kakor naznanjajo brzojavi iz glavnega mesta Meksike, je provizorični predsednik Huerta odstopil, ter rad ali nerad prepustil vlado drugemu. V Washingtonu vlada zbog tega veliko veselje, ki pa, če pravilno presojamo položaj, nikakor ni opravičeno. Huertov konečni odstop za Washington ne pomenja zmage, ampak poraz, pa naj se sedaj naši politiki še tako ustijo.

Od začetka zapljetljajev v Meksiki naša vlada ni bila voditeljica, ampak se je morala dati voditi. S trenutkom, ko je predsednik Wilson odpoklical svojega istoimenskega poslanika iz Meksike in s tem pokazal, da oficijelno Huerte ne pripozna, je zašla naša vlada v jako siten in zelo malo časten položaj. Na mesto odpoklicanega poslanika je stopil poseben poslanik, ki se je posvetoval z nepripoznanim predsednikom, in dobil klofute od vseh strani. Združene države so grozile, Huerta je ostal. Združene države so podpirale upornike proti Huerti, toda Huerta je ostal. Združene države so poslale bojne ladje in vojake v Meksiko, toda Huerta se še vedno ni hotel umakniti.

V tem zavoženem položaju so prišle Združenim državam na pomoč južnoamerikanske republike. Nepripoznani Huerta se pa tudi sedaj ni hotel umakniti. Zadovoljil se je z vsem, ker je vsvoji diplomatični bistroumnosti, katere pa naši državniki nimajo, spoznal, da mu bodo itak iz Washingtona metali pod noge polena.

In Huerta se ni zaračunil. Carranza je bil oni, ki je povzročil, da se je mirovna konferenca brezplodno zaključila. Carranza je bil, ki se je rogal Združenim državam in ni hotel skleniti premirja. Kljub klečeplazenju washingtonskih državnikov ni hotel poslati svojih odposlancev v Niagara Falls. Vedno je rožljal s sabljo in povdarjal kljub vsemu posredovanju Združenih držav, da si bode napravil pot do predsedniške stolice s topovi.

Ali more tedaj kdo trditi, da je washingtonska vlada izvojevala kako zmago, ko je provizorični predsednik Huerta odstopil? Nikakor ne. Kakor želimo, da bi meksikanskemu prebivalstvu, doslej vedno zatiranemu, prišli boljši časi, smo prepričani, da Huertov odstop ne pomeni konca krvopelitja, ampak nov začetek, nove nemire, ki bodo delali Združenim državam še veliko skrbi. Samo odločen nastop, brez krvoprelitja, da se reši prebivalstvo suženjstva, bi bil Združenim državam v čast, ne pa tako postopanje, s katerim se samo smešijo in podpirajo amerikanske kapitaliste v sosednji republiki.

SLOVANSKO NASELJEVANJE V AMERIKI.

Velikansko ljudsko preseljevanje nove dobe, primerjevano zgodovinskemu preseljevanju narodov po propadu rimske države z mogočnim veletokom Mihsissippi in majhnim pogorskim potočkom, še vedno narašča. Iz izvida za poslovno leto 1914, ki se je zaključilo dne 30. junija je razvidno, da prihaja v našo deželo vedno več novih naseljencev, in da višek naseljevanja še daleko ni dosežen. Zanimivo je posebno, kake narodnosti prihajajo iskat sreče v novo domovino, kako se razdeli naseljevanje po narodnosti.

Naselniški komisar Caminetti je naznanil te dni, da se je tekom poslovnega leta 1914 naselilo v Združene države 1,300,000 inozemcev, okroglo 200.000 več, kakor prejšnje poslovno leto, in okroglo 15.000 več, kakr leta 1907, ko je bil zaznamovati rekod glede naseljevanja. Največ naseljencev prihaja iz Evrope. Lahov je prišlo lansko leto okroglo 270.000. Od drugih narodov pa prihaja v deželo svobode, enakosti in gospodarske neodvisnosti največ Slovanov. Tekom preteklega poslovnea leta se je naselilo v Ameriko 130.000 Poljakov, ter 200.000 drugih Slovanov raznih narodnosti iz Avstro-Ogrske, balkanskih dežel (izimši Grkov), Rusije in Rumunije. Slovanov se je tedaj v enem poslovnem letu naselilo v Ameiki okroglo 330.000. Za slovanskim in romanskim naseljevanjem pride na vrsto židovsko, s skoraj 140.000 dušami. Največ Židov prihaja iz Rusije. Ostanek 580,000 naseljencev se razdeli na ves ostali svet. Natančne številke niso bile objavljene, vendar se ceni število naseljencev iz Velike Britanije na okroglo 90.000, iz skandinavskih dežel na okroglo 37.000, iz Nemčije 30 000 do 35.000. Vse germansko naseljevanje se sme računiti na 100,000 glav na leto.

Slovansko naseljevanje je tedaj razmeroma najmočnejše, in ako bo naraščalo v tej meri, kakor doslej, in če se bodo tukaj naseljeni Slovani zavedali svoje narodnosti in dolžnosti državljana v novi domovini, bode morala Amerika računiti i s Slovani, katerim se obeta tu lepa bodočnost.

POGROM NA SRBE.

Strašni zločin, čigar žrtev sta postala nadvojvoda—prestolonaslednik in njegova soproga, je žalostjo in gnevom napolnil vsako človeško dušo in ves kulturni svet obsoja to dejanje z najhujšimi besedami. Zgodila se je pretresljiva tragedija.

Z občudovanjem gleda ves vet na cesarja. Koliko nesreč ga je zadelo. Brata Maksimilijana so mu ustrelili v Meksiki, sina Rudolfa so mu usmrtili v Mayerlingu, soprogo so mu zaklali v Genevi in zdaj so mu ubili netjaka naslednika. Že več let je umrli nadvojvoda Fran Ferdinand opravljal velik del cesarjevih vladarskih poslov, stari gospod je komaj okreval od smrtnonevarne bolezni in šel posvežila iskat v Išl — pa ga je zadela prestolonaslednika smrt. In zdaj je sivolasi cesar pozabil na vse ozire, na svoje zdravje in na svoje življenje, se povrnil na Dunaj in zopet sam prevzel vse ogromne vladarske posle — ali je čuda, če se taki zvestobi do države klanja v neskončnem spoštovanju ves svet?

Vesoljno žalovanje pa motijo dogodki, ki se razkričavajo za patrijotične demonstracije, dogodki, ki ne izvirajo ne iz nevolje nad strašno smrtjo prestolonaslednika niti iz želje, posvedočiti v tej strašni uri cesarju zvestobo, marveč iz najnižjih političnih nagibov.

V Bosni je vpeljana stroga cenzura brzojavk in samo to pride v svet, kar ona pripušča. A že to, kar se poroča, je strašno. Brzojavna poročila poročajo, da so najnižji sloji, mohamedanski in katoliški, začeli v Sarajevu pravi pogrom na Srbe. Ta sodrga napada Srbe, jih pobija in kolje, uničuje jim imetje, demolira jim hiše, stanovanja in delavnice in krade, krade, krade . . . Oficijelna poročila sama poročajo o tem obširno, pa nič ne povedo, kaj se je ukrenilo proti temu. Nad stotisoč vojakov je v Bosni, na tisoče orožnikov in policajev in detektivov, a katoliška in mohamedanska sodrga je vendar mogla ubijati, požigati, ropati in krasti.

Atentati na reprezentante držav in vladarje niso redek pojav. Car Aleksander III. je bil umorjen, prezident francoske republike Sadi Carnot je bil umorjen, prezidenta Združenih držav Lincoln in Mac Kinley sta bila umorjena, cesarica Elizabeta je bila umorjena . . . **a nikdar in nikjer se ni delalo ves narod odgovornim za dejanja posamznikov, nikdar in nikjer se še ni zgodilo, da bi se bilo tako dejanje maščevalo z ubijanjem, roparstvom in tatvinami na nedolžnih ljudeh, kakor se je zdaj zgodilo v Bosni.**

("S. N." — Konec članka je bil zaplenjen, kar je tem značilnejše, ko je vendar ves članek pisan zelo patrijotično. Tod kdo naj razume drž. pravdnika?!)

POGREBNA SLAVNOST TRAGIČNO UMRLEGA NADVOJVODE FRANA FERDINANDA IN VOJVODINJE HOHENBERG.

Dne 2. julija ob pol dveh je pripeljal dvorni vlak v Ljubljano zemske ostanke na tako tragičen način prominolega prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge vojvodinje Hohenberg. Že eno uro pred prihodom vlaka so bile vse ceste ob tiru južne železnice polne ljubljnskega prebivalstva, ki je bilo večinoma v žalnih oblekah. Pred kolodvorom je bil ves velikanski prostor prenapolnjen ljudstva. Na vseh obrazih se je brala globoka žalost. Tiho, mirno je čakalo ljubljansko prebivalstvo dohoda vlaka, ki naj zadnjič pelje skozi Ljubljano našega bivšega prestolonaslednika — mrtvega. Na cestah ob tiru južne železnice in na kolodvoru so gorele svetilke, zagrnjene s črnim florom. Glavni kolodvor je bil v črnih zastavah. Ljubljanske prodajalne so bile v znak žalosti zaprte. Na kolodvoru so čakali vlaka dež. predsednik ekscelenca baron Schwartz skoro z vsemi uradniki, dr. Ivan Tavčar, podžupan dr. Karel Triller z mnogo številnimi občinskimi svetniki in uradništvom mestnega magistrata ljubljanskega, namestnik dež. glavarja dr. Lampe z deželnimi odborniki. Nadalje smo opazili predsednika trgovske in obrtne zbornice Ivana Kneza, predsednika odvetniške zbornice dr. Danila Majarona, predsedn. notarske zbornice Plantana, predsednika stare zveze gasilskih društev posl. Josipa Turka, predsednika zveze obrtnih zadrug Franchettija, deputacijo zveze jugoslovanskih učiteljskih društev, deputacijo mornariškega društva, načelnike vseh držav. uradov z mnogoštevilnimi uradniki, ravnatelje vseh šol z učiteljskimi zbori, zastopnike raznih društev. Mnogoštevilno je bil zastopan častniški zbor. Ko je pripeljal vlak točno ob 1. uri in dvaintrideset minut, ga je ljudstvo in zastopniki korporacij, uradov in društev sprejelo molče z odkritimi glavami. Občinstvo in pa šolska mladina, ki je stala ob dolgem tiru izven kolodvora, je metala cvetke na tir. Turobna tihota je vladala, ko je knezoškof ljubljanski Bonaventura Jeglič v polnem ornatu in v spremstvu duhovščine začel moliti mrtvaške molitve. Potem je blagoslovil trupli. Po molitvah je zapel zbor semeniščnikov žalno pesem. In zasolzile so se oči ljubljanskega prebivalstva . . . Iz vlaka je stopil najvišji dvornik baron Rumerskirch kateremu sta izrekla svoje sožalje dež. predsednik ekscelenca baron Schwartz in župan ljubljanski dr. Tavčar. Na krsti so položili pet vencev in sicer občina ljubljanska dva, po enega vlada, dež. odbor in katoliške organizacije. Ves tir ob vlaku je bil posut s cvetkami, ki jih je dalo raztrositi načelništvo glavnega kolodvora. Točno čez pet minut je odsopihal vlak ter odpeljal trupli nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge, ki ju tudi smrt ni mogla razločiti, proti Dunaju, da jih polože k večnemu počitku v Arnstettnu. In žalujoče ljubljansko prebivalstvo je zopet molče, z veliko tugo v srcu odšlo proti domu, dobro čuteč velikansko izgubo, ki je zadela osivelega vladarja in monarhijo . . .

"S. N."

V DRAČU.

V Draču gledajo s kukali na gore, kadar jih obseva zlato jutranje solnce, ko se prebude ptiči in zapojo svojo jutranjo molitev. V Draču gledajo na gore in polja, ko pripeka solnce na skale in dviga težko soparo iz sinjega Jadranskega morja. V Draču napenjajo oči, ko tone solnce daleč na obzorju v morje, ko trepetajo zadnji žarki na valovih in gledajo v črno noč. Gledajo na desno, gledajo na levo. Od nikoder pomoči. Prostovoljcev z Dunaja ni. Prenk Bib Dde ne, Ahmed bega Mati ni, Izmail Kemala ni. Samo črne vojne ladje leže zunaj na morju. In na gorah se blešče puške in vedno več jih je, več kakor zvezd na nebu, več kakor peska na obali in rib v morju. Ne, — nekoliko manj jih je, pa več kakor listja in trave. In v Draču dele zaslužne križce. V Draču so sklenili in podpisali, da bodo napravili ligo tujcev, samo tujcev ni, ki bi vstopili v to legijo, dasiravno pravijo, da je prišlo nekaj bojaželjnih Dunajčanov že v Drač. Iz južne Albanije ne prihajajo Dunajčani, marveč strašne, pretresljive vesti. Vstaši ne marajo spoznati, da je albanska vlada postavljena s pomočjo velesil od Boga in so se predrznili zasesti Premeti ter pregnati holandske častnike v Valono. Še eno upanje je ostalo, Esad paša, oni Esad paša, ki so ga oblegali, ki so ga vjeli, zaprli, hoteli obsoditi na smrt, ki so ga pregnali, ta Esad paša naj sedaj pomaga. Ministra Turtulija in Mufid bega bodo poslali v Italijo k ekscelenci, bivšemu vojnemu ministru, da naj nastopi v prilog knezu. Tudi Turkan paša bo prišel, ali bo pa Esad paša sedel na barko in se dal prepeljati čez sinje morje Adrijansko, je drugo vprašanje. Za enkrat ni drugih zanimivejših vesti, kakor ta, da je baje albanska vlada sklenila, naročiti pri škodovih tovarnah havbice, ki jih bo potem najprej malo poskušala, potem pa blagohotno prepustila cenjenim vstašem.

PARAGVAJSKA TRAGEDIJA.

Te dni je v Asnucionu, glavnem mestu republike Paragvaj, vojno sodišče obsodilo na smrt poročnika paragvajske armade Godoja. Poročnik Godoj je sam dajal povelja vojakom, ki so ga ustrelili. Zgodovina te tragedije je sledeča: Vedno naraščajoča demokratična stranka je organizirala vstajo proti sedanji vladi ter podkupila poročnika Godoja, ki je bil s svojo posadko v Konsensioni. Toda en večer pred izbruhom vstaje je policija izvedela za namero ter upornike aretirala. Poročnik Godoj pa, ki ni izvedel, da se je ponesrečila vstaja, je svojo nalogo vendarle izvršil. Ko so oficirji posadke slavili v oficirskem kazinu rojstveni dan poročnika Morinija, je vdrl Godoj v kazino s puško v roki ter ustrelil štiri oficirje. Po tej krvavi predigri je prevzel poveljstvo garnizijske posadke, o čemur je brzojavil novemu, kakor je mislil, vojnemu ministru. V Konsensioni so takoj odposlali vojno ladijo. Morilca so aretirali ter ga odvedli v glavno mesto. Na ukaz predsednika republike so prvič sklicali vojno sodišče. Ko je poročnik Godoj, postavljen pred vojno sodišče, izvedel, da se ne more rešiti, je priznal vse. Popolnoma mirno je poslušal razsodbo vojnega sodišča, ki ga je obsodilo na degredacijo in smrt. Kakor hitro je predsednik republike potrdil razsodbo, je poročnik Godoj sprejemal žurnaliste, napisal mnogo pisem ter se ločil od svojih znancev. Prosil je, naj ga fotografirajo ter prodajajo razglednice z njegovo sliko. Izkupiček naj se izroči fondu za organizacijo aviatične šole. Na dan usmrtitv ob petih zjutraj so postavili poročnika v popolni uniformi pred celo garnizijo na trgu. Nato so ga degradirali. Oči se ni dal zavezati. Obenem je prosil, naj mu dovole, da bo sam dajal povelja vojakom, ki ga bodo ustrelili. Ločil se je od vojakov in občinstvom ter izjavil, da umira popolnoma mirno. Nato je zapovedal vojakom, naj namerijo. Čez par hipov je pa komandiral: "Streljaj!" Zagrmeli so streli in Godoj se je zgrudil mrtev. Vse paragvajsko časopisje hvali junaštvo ustreljenega častnika ter želi, naj se s to tragedijo enkrat za vselej končajo krvavi prevrati v paragvajski armadi.

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali so se doslej po $40.00 zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi pesmami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

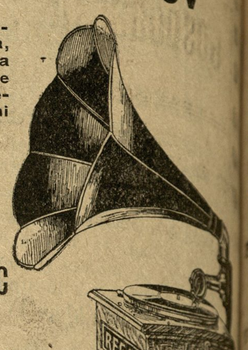

$15 NA LAHKE OBROKE **$1** NA MESEC

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter COLUMBIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrovani cenik, katereča Vam pošljemo poštnine prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

SPOMENIK URI.

V malem francoskem mestu Villers-sur-Mer nameravajo postaviti spomenik uri. Francoska je namreč z zakonom z dne 9. marca 1911 določila, da se njeno uradno časovno štetje prilagodi 24urnemu dnevu, ki je v navadi pri vseh civiliziranih narodih. Pariz je dobil na ta način nov čas in so morali vse ure premikati za 9 minut in 21 sekund nazaj. Odpravili so torej časovno štetje po pariškem meridijanu ter uvedli srednjeevropsko časovno štetje po greenwichškem meridijanu. Meridijan Greenwicha pa doseza francosko obal na ozemlju Villers-sur-Mera, kar nudi Francozom povod, da bodo v tem mestu postavili spomenik novemu štetju časa. Izdelava spomenika je poverjena kiparju Leducu. Spomenik bo spominska plošča, na kateri kaže relief solnčnega boga na svojem vozu, kako meri s sulico na meridijan Greenwicha. Pred njim se dviga ponosno nad svetovno oblo galski petelin, ki kirikika v zrak ter tako naznanja poldansko uro. Sliki Laplaceja in astronoma Leverierja izpopolnujeti spomenik.

SMODNIK BREZ SVETLIKANJA.

V Florenci je 22letni kemik Gvidon Fei eksperimentiral pred posebno komisijo višjih častnikov s svojo iznajdbo, s smodnikom, ki gori brez plamena. Poizkusi so se vršili pri popolnoma temnem laboratoriju, vendar pa se je komisija odločila, da preizkusi smodnik še pri ponočnih vajah. Italija si je za enkrat že zagotovila patent za novo iznajdbo. Novi smodnik tudi veliko bolj učinkuje kakor dosedanje vrste smodnika. Z uporabo novega smodnika bi se prikrila v nočnih bojih bojna črta lastnih čet pred sovražnikom, kateremu bi bilo nemogoče streljati, ker bi ne imel gotovega cilja.

Gospa Voldanova — sleparka?

List "Bohemia" poroča, da so uvedli proti gospe Voldanovi, znani iz Švihovega procesa, kazensko preiskavo, ker je baje ponaredila menico, glasečo se na ime policijskega komisarja Sedlačka.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

Nova "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin.

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina **"New Illria"** leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej deželi navadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo mesta skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem časi. Le miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo stanovanje. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita kar je treba za cega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za nekaj časa juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko tukaj opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče samo pri velikih industrijnieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila na

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS

Ni treba verjeti nam. Poskusite sami.

in imeli boste bolji kruh, če boste rabili

Duluth Universal moko

(Najboljša moka za kruh)

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

ELCO THEATRE

AURORA, MINNESOTA.

Vam vedno nudi najboljše premikajoče slike, petje in dramatične predstave. — Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare. — Vstopnina vedno samo 5c in 10c. — Začetek vsak večer ob pol osmi uri. Za nedelje imamo posebne programe. NE ZAMUDITE JIH.

Mi imamo najboljše automobile za prevažanje po celem Range. Kadar se hočete peljati, vprašajte pri nas za cene, katere so najnižje. NAŠA POSEBNOST JE ZAPRTI AVTOMOBIL za poroke. krste in pogrebe. Odprto noč in dan.

TELEON 64.

SANDBERG (SMOLEY) BRATJE, lastniki.

Gospodarstvo, gospodinjstvo in znanstvo.

PREOSNOVANJE GOSPODARSTVA. NA FARMI.

Stara navada, železna srajca. To je tudi resnica kar se tiče farmerstva. Nekateri farmer se tako zaljubi v eno vrsto kmetovanja, da se ne more ločiti od njega, četudi ni nobenega dobička. Vendar pa zahtevajo okoliščine, da se včasih spremeni kmetovanje. Na preri-jah, naprimer, se držijo farmerji pridelovanja pšenice, četudi je zemlja že tako izčrpana, da ni nobenega dobička. Isto je s koruzo v nekaterih krajih. Isto je z bombažem na jugu.

Spremeniti kmetovanje pa ni tako lahko. Farmer bo mogoče potreboval drugačne stroje in orodje. Potreboval drugačna poslopja. Potreboval bo mogoče umetni gnoj, živino, itd. To stane denar, in če ga farmer nima, je to velik zadržek pri preosnovanju kmetijstva. Slednjič je pa še vagana stvar, če bo prememba dobičkonosna in če bo znal farmer ekonomično voditi preosnovano kmetijo. To je vse potreba vpoštevati. Tudi farmer je dandanes trgovec in mora delati bolj z glavo kot z rokami, ako hoče ostati v ospredju.

Mešano farmerstvo je najboljše, in Narodni Vestnik je vedno priporočal živino, svinje, kure, sploh živalstvo. V tem je delo. V tem je pa tudi najboljši zaslužek. Farmerstvo, ki vzdržuje živalstvo, je podvrženo najmanj uimam. Farmer naj ne bo le pridelovalec pšenice ali kuruze ali tobaka ali bombaža, ali sadja, itd., ampak on mora imeti že radi gnoja tudi nekaj živalstva. Istih panog, ki dajo največ dobička, naj se drži najbolj. Iste naj polagoma povečuje; manj dobičkanosne pa zmanjšuje. Farmer ki farmari samo z rokami, samo s fizično močjo, ni veščak, ni ekonom, ni dober gospodar, ni napredni farmer. On mora rabiti tudi papir in svinčnik, on mora čitati gospodarske znanstvene razprave, on mora delati tudi z glavo, z duševno močjo, ako hoče biti v pravem pomenu besede ekonom, napredni gospodar.

Kmetijski oddelek zvezne vlade je napravil več preskušenj v o-premembe farmerstva. Vzeli so 80 akrov veliko farmo v severnem delu države Illinois, katera je bila dana zveznemu uradu za "Farm Management" za preosnovo. Zemlja je bila cenjena $150, in najemnine se je dobilo $5 na leto od akra. Pridelovalo se je na njej več let kuruza in ... zemlja je bila tako izrabljena, da se je pridelalo na akru le 35 bušlov koruze in 20 bušlov ... Leta 1909 se je pridelalo le ... bušlov kuruze in 12 bušlov ovsa na akru. Zemlja je bila sicer ... vendar ni vsebovala snovi, potrebne za razvoj rastlin. Dohodki so znašali $450. — isto leto. Iz tega mora vsak uvideti, da je pri takem farmerstvu zguba. Če ... farmo kakor stane aker ... v isti okolici, bi veljala ... $12,000. — Petodstotne obresti bi znašale $600. — Zguba ... samo pri temu. Kje je pomoč, seme, delo, davek, itd.

Zvezni urad je napravil na podlagi proračunov sledeče načrte za ... novo gospodarstva.

1.) Žito in seno, s triletno rotacijo — kuruza, oves, seno.
2.) Žito in deteljno seme, s triletno rotacijo — kuruza, oves, detelj...
3.) Žito in detelja, s štiriletno rotacijo — kuruza, kuruza oves, detelja.
1.) Ovčja farma.
2.) Svinjska farma.
3.) Mlekarska farma.

(Dalje prihodnjič.)

ŽIVINSKE MUHE.

Druge muhe, katere so sorodne ..., so živinske muhe. Ravno tako kakor je hišna muha prenašalec bolezni, prenaša tudi živinska muha bolezen na ljudi in živali. Poleg tega so pa muhe vsled svoje nadležnosti pravcata kuga za goved in za konje. Živinska muha se drži povsod. Najdemo jo na planjavi in v gozdu. Samci se živijo s sladčicami, katere izsesajo iz rož; samice imajo pa najrajši živalsko kri. Napadejo pa tudi človeka. Jajca ležejo na perje in stebla rastlin.

Kadar so muhe ob vročih dneh jako nadležne je najbolje imeti živino v temnem, z žičnim omrežjem zadelanem hlevu. Spusti naj se na pašo še le zvečer.

Nekatere vrste živinskih muh napadajo žival le okoli oči in na ušesa. Mreže, ki se obesijo živali na glavo, so dober pripomoček zoper muhe. Ali se naj pa namažejo ušesa in koža okoli oči s sredstvom za odganjanje muh.

Živinska muha, povečana.

Dobro sredstvo zoper muhe je mešanica 3 dele ribjega olja (fish oil) in en del petroleja (kerosene). S tem naj se pobrizga žival. Najboljša brizgalna za to delo je "knopsack sprayer", s katerim se pobrizga žival v par minutah. To sredstvo bo odgnalo muhe dva dni. Žival je najložje in najhitreje brizgati kadar gre skozi ozki hodnik. Ako stoji na vsako stran hodnika en človek z brizgalno, bo čreda najhitreje obrizgana.

Nekateri rabijo tudi mazila. En funt žaltovega žmavca zmešan s pol pajntom petroleja tako da zgleda mešanica kot smetana, je dobro mazilo za odganjanje muh. To se nadrgne s cunjo ali z roko na hrbet krave in bo za en dan precej dobro včinkovalo. Za eno žival se potrebuje prilično tri osminke funta te mešanice. Prodaja se pa vsakojaka sredstva za odganjanje muh, katera včinkujejo le malo časa in se rabijo največ pri molži, da krave ne otepajo z repom in da mirno stoje.

ROŽENE MUHE.

Rožene muhe so polovico manjše kot hišne muhe. Imenujemo jih rožene muhe ker se držijo navadno pri korenini živalskih rogov. Rogovom muhe niso škodljive, ampak tam je njih najljubši prostor za počitek, kadar so se nasesale krvi. Te muhe ležejo jajca v živalske odpadke. Posebno se množe v vlažnem poletju. Zoper to muho se rabijo ista sredstva kakor zoper živinsko muho. Rabi se pa tudi mešanica ribjega olja in surove karbolne kisline. S to mešanico se namaže konec dlake na hrbtu živali.

HLEVSKA MUHA.

Ta žuželka je jako podobna hišni muhi. Nje pik je pa mnogo hujši kot oni hišne muhe. V hiše pride navadno v jeseni. Jajca leže v

Množica hlevskih muh, vjete v enem dnevu v hlevu za eno kravo.

gnoj, najraje v konjske odpadke. Zdravniki so mnenja, da ta muha ni le nadležnica za živino, ampak, da prenaša tudi na človeka bolezen, ki se imenuje "infantile paralysis." Hlevi naj se zamrežijo zoper to muho. Pri vratih naj se še obesi burlap cunjo, da bo ometila muhe raz živino kadar gre v hlev. V hlevu naj se nastavi mušja past.

KONJSKA ČRVNA MUHA.

Ta muha, kateri se pravi po angleško "horse botfly', je posebno nevarna farmerskim konjem, zato naj farmer ve kako braniti

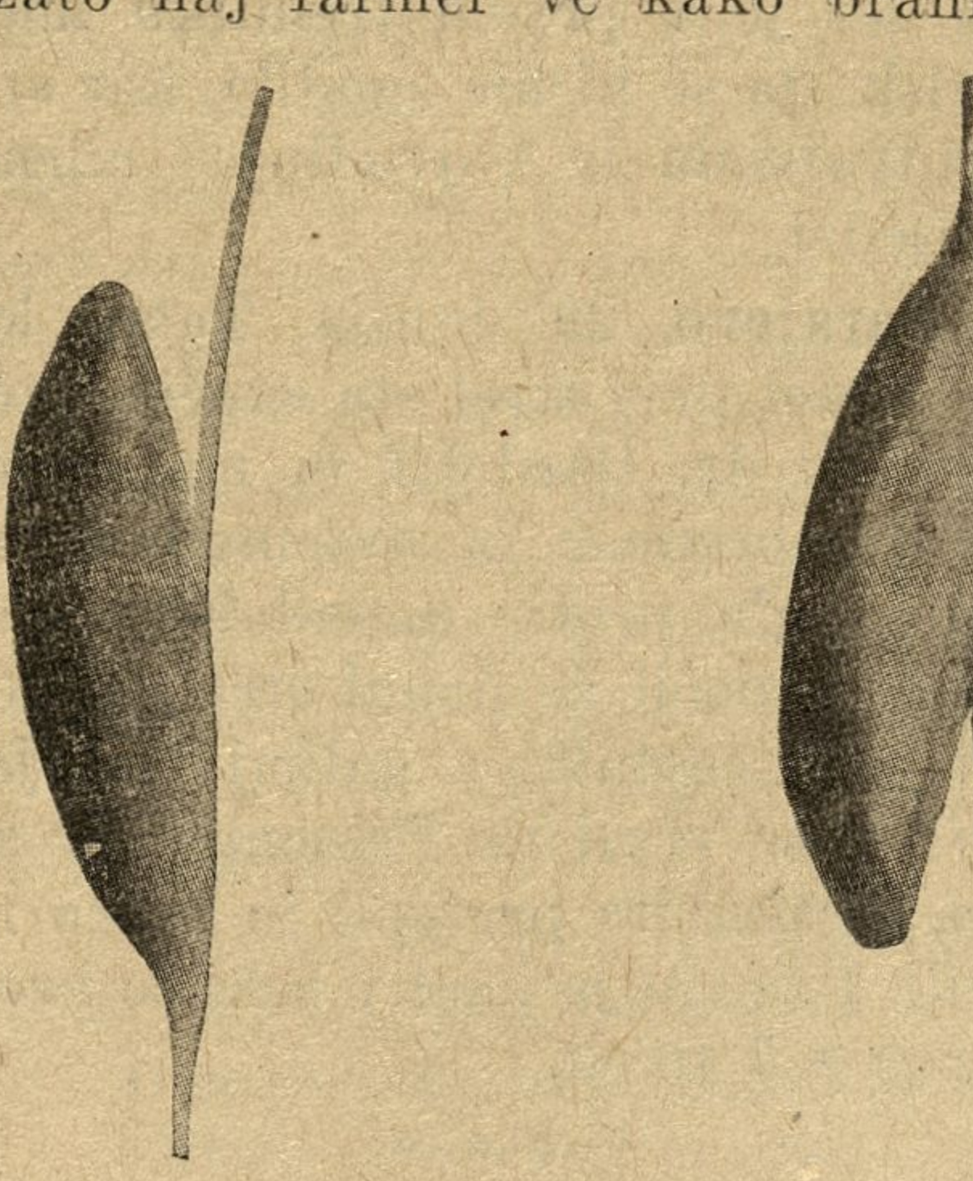

Jajca konjske črvne muhe, kakor so videti s povečevalnim steklom na dlaki.

svoje konje pred to kugo. Samica leže jajca ali gnide na konjsko dlako, posebno na prsa, prednje noge in sploh na prednji del. Ličinke ali črvički, ki se zvalijo iz gnid, skušajo priti konju v gobec. Od tu pride v želodec in se ga prime. Konj ima potem črve, po angležko "bots".

Te muhe ne napadajo navadno konja v hlevu. Tudi ne mestnih konj, kojih blato pade na tlak. Za farmerske konje je pa prava kuga. Ribje olje in petrolej, kakor smo že opisali, je tudi zoper to muho dobro sredstvo. S pridnim "štriglanjem" in krtačenjem se odstrani gnide. Zato je tudi konje, ki so na paši, pridno "štriglati" vsaj enkrat na teden. Črve se pomori predno zlezejo v gobec, in to ako se namaže konja le toliko s petrolejem, da ne bo njemu škodilo. Dobro sredstvo je tudi mešanica en del karbolne kisline v 30 delih vode. S tem se ko-

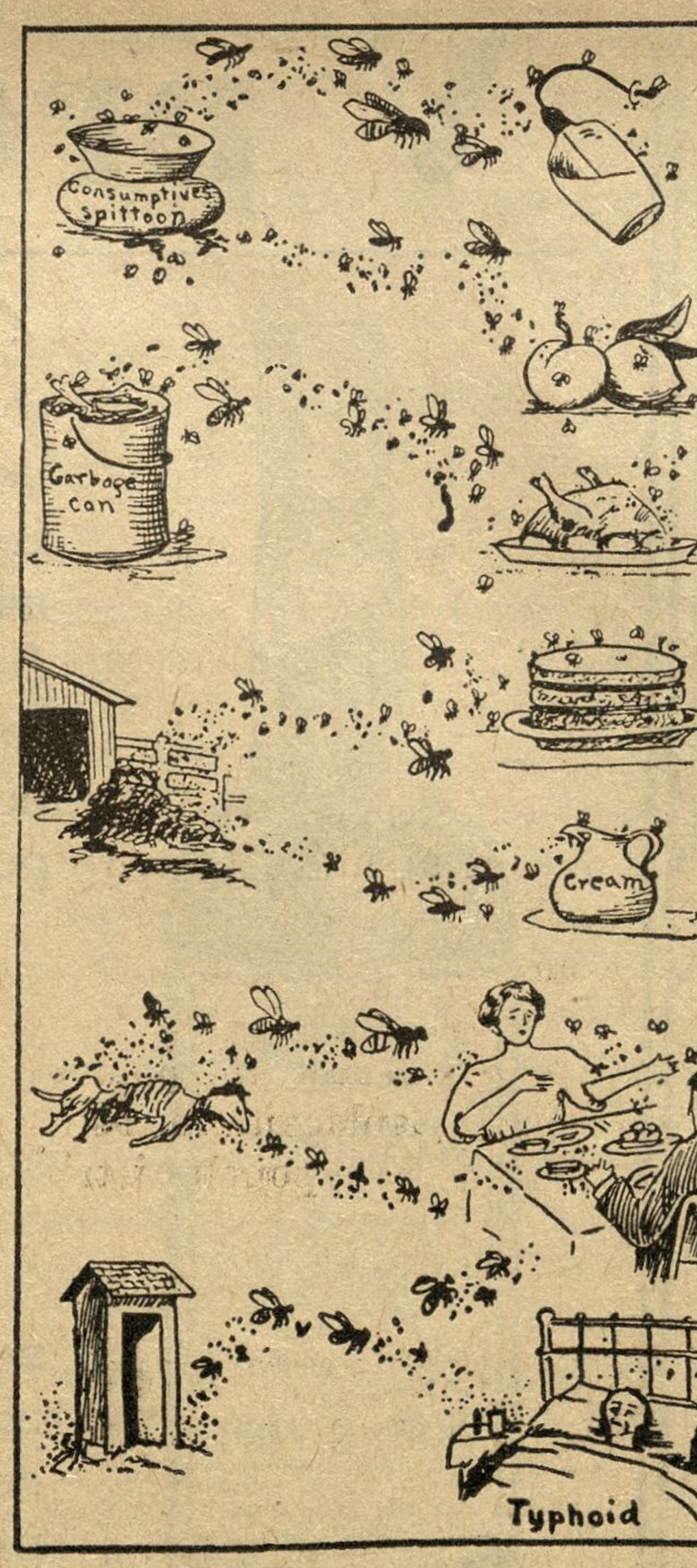

Kaj muhe delajo. Podučljiva, a ne lepa slika.

nja opere. Kopanje je sploh dobro za konja v vročih dneh. Konje tudi strižejo, da spravijo te gnide stran. Ta muha napada tudi živino na paši. Ako imajo konji in živina na pašniku provizorični hlev kamor lahko gredo ob hudi vročini, bodo manj izpostavljeni tej muhi.

RAZVOJ ČEBELE.

Čebela kakor vse druge žuželke, gre skozi razne štadije razvoja predno doraste in postane čebela. Kraljica zleže jajca v voščeni celici. Jajca so velikosti semena timoti trave. V treh dneh se vidi mala ličinka v celici. Ona se ne more sama preživljati, kakor je to pri drugih žuželkah slučaj. Med čebelami so samice, ki skrbijo za preživljenje zalege. One prebavijo živež, predno ga dajo skozi kožo mladini. Živež je strd in rožni prah. Zalega nima s prva ust in želodca. Ona se mnogokrat levi, ker rastejo ti črvički tako hitro, da je koža premajhna za nje. V teku tedna je črviček več stokrat večji kot je bilo jajce. Čebele prevlečejo potem celico s prozornim ogrinjalom, in črviček prede kokon v katerem spi enajst dni. Tri tedne potem, ko je bilo zleženo jajce, pregloda kokon in iz njega pride popolna čebela. Rev. Fr. Jager v Universiti Farm Press News. (Opomba. Rev. Jager je naš rojak.)

ZGODOVINSKE IN ZEMLJEPISNE ČRTICE.

Piše Wiljem Brunschmid.

MISIJONARJI PROBUJAJO JUTROVE DEŽELE.

Kristjanske vere imajo v Turčiji misijonarje in misijonarice, katerih naloga je spreobrniti te nevernike k pravi kristjanski veri, ki se cepi sama v bogve koliko panog. Kakor imajo razne kristjanske sekte ena drugo za krivoverce in nevernike, in kakor imajo kristjanski fanatiki Turke za krivoverce, ravno tako imajo tudi verski Turki Kristjane za neverce in krivoverce. Vendar pa niso Turki in nobeni drugoverci tako posiljeni s svojo vero kot smo ravno mi Kristjani, ki bi vendar morali ljubiti bližnje. Če versko usiljevanje ne gre z razpelom v roki, pridemo pa s kanoni in meči. Zmagati mora križ, če tudi jokajo zapuščeni. Neskončno usmiljeni kristjanski Bog se ne ozira na to, če trpijo verniki mohamedovega boga gorje.

Turška vera je mnogo bolj nazadnjaška kot je marsikatera druga vera; in ker zadržuje izobrazbo mnogo bolj kakor razne kristjanske vere je odobravati, da gredo misijonarji bolj liberalnih religij izobraževati v popolni vraže-verski temi tavajoče turške mase.

Rimokatoliška in protestantovske vere imajo v Turčiji več raznih izobraževalnih inštitucij, ena največjih pa je ona kongregacijske verske sekte, ki se imenuje po turško "Mektep Ammerrycolly Kuzlaran", kar pomeni po naše "Amerikanska višja šola za dekleta. Ta šola je v Scutari, predmestju Konstantinoplja na azijatskem obrežju Bosporusa, ima pa tudi krasne stavbe na obrežju Bosporusa na evropejski strani v Konštantinopelju. Ta šola je velikega pomena zato, ker je zbudila turško ženstvo. Ono ni več tako fanatično, da bi sužnjilo veri, katera mu zapoveduje skrivati obraz v cunje. In ravno ta kristjanska šola, kjer najdemo tudi hčere bogatih Turkov, je pripomogla mnogo, če ne največ, da se je turško ženstvo jelo osvobodevati, da se mu dovoli poduk, in da se ga prizna kot človeka z istim umom in z istim mesom kot jo najdemo pri moških Turkih. Šola je ogromnega obsega, in ima tudi ogromno moč, ker so njene absolventinje v važnih službah celega Balkana in store mnogo za probujo mohamedanskega ženstva: Poleg teh bivših dijakinj igrajo pa tudi ameriški miljonarji veliko vlogo pri tej šoli. Kongregacijska misijonarica Dr. Mary Mills Patrick je nabrala za to institucijo pri petičnih Amerikancih velikansko svoto denarja. Miss Helen Gould je dala $250,000. — John D. Rockefeller je dal $250,000. — Mrs. Henry Woods je prispevala $100,000. — Mrs. Russel Sage $50,000. — in množica drugih je prispevala svote od $500.— do $40.000., tako da ima ta šola velikanski fond. In ena sama kongregacijska misijonarica je dosegla vse to! Slovenci v Ameriki imamo sto duhovnov, pa vsi skup nečejo ali ne morejo doseči toliko da bi se za njih potrebne rojake in rojakinje postavilo zavetišče, ali da bi se za nedolžne sirote postavila sirotnišnica.

Druga znamenita šola je Robertova višja šola, ki ima veliko politično moč med Mohamedanci, četudi je kristjanska, in sicer protestantovska. Njene gojence najdemo po vsem mohamedanskem svetu, in tudi v Bulgariji, Grčiji, Srbiji, in Armeniji. Mnogi so zdravniki, odvetniki, učitelji, bankirji, trgovci, uradniki, itd., in ti so izvrstni razširjevalci prosvete med Turki, koje drži mohamedanska vera v temi, nevednosti in vraževerstvu. Bulgarijo so dvignili izpod turškega jarma dijaki Robertove šole. Ministerska predsednika Konštantin Stojloff in Teodor Ivančoff sta se vzgojevala v tej luteranski šoli, četudi sta pravoslavne vere. Tudi večina drugih ministrov in višjih uradnikov Bulgarije je prišlo iz Robertovega kolegija. Abdul Hamid je gledal pisano na to protestantovsko šolo, ker je slutil, da bo zadala turškemu absolutizmu smrtni vdarec; a pomagati si ni mogel. Za šolo so stali bolj liberalni Mladoturki in tako ni turška klerikalna klika mogla zatreti razširjanje svobodnejših idej, četudi je vplivala mnogo, da niso bogati fanatični Mohamedanci pošiljali njih sinov v njo. Dandanes je to vse drugače. Mladoturki uvidevajo, da je njih vera največ kriva, da vlada v Turčiji nevednost in beda, in četudi priznavajo mohamedansko vero kot državno vero, zgublja vera isto moč katero je imela nekdaj. Tudi Turki se vedno bolj probujajo, tudi Turki se vedno manj ozirajo na verski strah, izobrazba se širi tudi v Turčiji in tako se dviga tudi mohamedansko ljudstvo in stopa polagoma v višjo svobodo in na višje gospodarsko stališče. Velikanska zasluga za to delo gre vsekakor ogromni instituciji protestantov — Robertovi šoli, — kjer podučuje vse predmete, brez da bi se raznoverskim dijakom vsiljevalo protestantovsko verske dogme in doktrine. Verski poduk ni na sporedu med tednom. V nedeljo so pa dijaki obvezani priti k verskem opravilu ne glede na to, če so protestanti, Katoliki, Pravoslavni, Židje, Mohamedanci, Armenci ali katerekoli druge vere. Tu pojeje vsi kristjanske nabožne pesmi, in se udeležijo vsi protestantovskih molitev in slišijo vsi protestantovske propovednike, ki pa ne skušajo obetati ter strašiti dijakov s stvarmi, ki ne spadajo med človeštvo, ki ne skušajo razkladati cerkvene doktrine in dogme, ampak njih govori se tičejo največ moraličnega poduka.

(Dalje prihodnjič.)

MLAD MORILEC.

Paris, Ark., 15. julija. — 22 let starega Arthur Filma so danes tukaj obesili. Obdolžen je bil umora svoje 19 let stare ljubice Amande Stephens. Do zadnjega je zatrjeval svojo nedolžnost.

WILSON BOLAN.

Washington, D. C., 16. julija. — Predsednik Wilson si je pokvaril želodec in je odpovedal vse konference.

OBISK V RUSIJI.

Pariz, Francija, 16. julija. — Predsednik Poincare in ministrski predsednik Viviani sta odpotovala na obisk v Rusijo. Obisku pripisujejo važen političen pomen.

STRAŠNO NEURJE.

Charleston, W. Va., 15. julija. V dolini Kanawha je divjala strašna nevihta, ki je napravila škode za okoli $250,000. Prostozidarski tempel je strela hudo poškodovala. Dva konja sta bila ubita na ulici, več poslopij se je zrušilo.

KITAJSKI ZAROTNIKI.

San Francisco, Cal. 16. julija. Semkaj je dospelo pet kitajskih zarotnikov, in sicer general Hwang Hsing, Hsu Suan Pak, njegov tajnik, generalmajor Thi Tao Chun, generalni poročnik Lee Shu Chen in žurnalist J. Y. Dang. Na njihove glave je razpisal predsednik Yuan Shi Kay nagrade. Tukaj so jih sprejeli pristaši dr. Sunjetsena. General Hwang je vodil čete revolucijonarjev, ki so strmoglavili cesarsko hišo.

Veleizdajniški proces v Lvovu.

Iz Lvova poročajo: Porotniki so pred kratkim po šesturnem posvetovanju od 21 vprašanj zanikali 20 soglasno, eno pa z desetimi glasovi, nakar je sodni dvor oprostil vse obtožence. Državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo ter predlagal, naj se obdrže obtoženci v zaporu. Temu je sodišče ugodilo.

Prošnja.

Naznanjamo, da smo na štrajku že deseti mesec, da skoraj že ne moremo več plačevati asesmentov. Zato smo primorani se obrniti na dobrosrčnost naših rojakov, da nam pomagajo v sedanji stiski. Mi se borimo za izboljšanje naših razmer, zmaga se nam bliža, in gotovo je, da dosežemo svoje zahteve. Sedaj pa se nahajamo v slabih razmerah, zato smo prisiljeni prositi za podporo. Za vsak, tudi najmanjši dar, se že vnaprej zahvaljujemo.

S sobratski mpozdravom

Luka Bergant, tajnik postaje št. 24, Box 505, Legundo, Colo.

Opomba. Vsi darovi naj se pošiljajo na gorenji naslov.

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

KNJIGOVODKINJA

dobi službo v trgovini. Znati mora slovensko in angleško. —Plača po dogovoru.

Obrniti se je na:

ANTON SMOLICH,
Box 303 Aurora, Minn.

POSLAVLJAM

se od vseh rojakov iz Gilberta, Minn., in posebno pozdravljam družino Šilc. Na potu sem v Chicago, Ill.

(1x) Anton Košmerl.

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem slav. postajam društva sv. Barbare, ki so se odzvale moji prošnji in mi poslale podporo. Darovali so: Postaja št. 13 $5.00; post. št. 15 $2.00; post. št. 25 $4.25; post. št. 27 $8.10; post. št. 31 $3.00; post. št. 33 $2.80; post. št. 41 $5.00; post. št. 44 $5.00; post. št. 47 $2.00; post. št. 59 $3.00; post. št. 66 $2.83 post. št. 69 $3.40; post. št. 70 $3.15; post. št. 85 $7.00; post. št. j6 $4.15; post. št. 92 $3.18. Skupaj $63.86.

Najiskrenejša hvala vsem darovalcem!

Blaž Bezgovšek,
Fleming, Kans.

Posebna ponudba.

ZASTONJ

revolver, britev, pas za brušenje in škarje.

TO VSE ZASTONJ!

Mi moramo razprodati naše pristne ameriške ure. Zato damo z vsako uro zastonj lep jeklen revorver a sedem strelov, vreden $5, znano Cutler britev, vredna $2.00, najboljši jermen iz konjske kože za brušenje britve, vreden $1.00, in jeklene škarje, vredne $1.00. Za $9.00 blaga zastonj in dvajset let jamčeno amerikansko uro vredno **$15.00**, vse skupaj za **$5.95**. Blago pošiljamo proti povzetju (C. O. D.), da vsakdo lahko blago pregleda, predno šteje denar. Komur ni blago po volji, ga ni treba sprejeti in nima nič plačati. Mi prevzamemo vse stroške. Denarja ne pošiljati naprej. Samo pišite, da Vam pošljemo v vpogled blago v vrednosti **$24.30 za ceno $5.95.** Ta **ponudba je le za 30 dni.** Pišite, če naj bo ura ženska ali možka.

Pišite na:

CARROLL CUTLER CO..
Department No. 47. Chicago, Ill.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

FIRST NATIONAL BANK

ELY, MINN.

Vloge 3. junija 1914 -- $420,952.22
Glavnica in preostanek -- $62,500.00

Naša banka Vam je na razpolago.

Pri pošiljanju **denarja v stari kraj** se obrnite na nas in zvedeli boste naše nizke cene.

Prodajamo parobrodne liste za vse črte.

Ta banka je določena za **nalaganje denarja iz poštne hranilnice** in je član novega **federacijskega reservnega sistema.**

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj

GOSTILNO

v Klinc-evo hišo na
2nd AVENUE & LAKE STREET.

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH

SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

AVSTRO-OGRSKI

zemljevid se pošlje vsakemu, ki pošlje 25c in piše na

AUSTRO AMERICAN LINE
2 Washington St. New York
ali pa zastopnikom.

SLABI ČASI ZA DELAVCA. DOBRI ČASI ZA FARMERJA. KAKO POSTATI NEODVISEN?

Rojak! Če bi Vi polovico udarcev s krampom, kar ste jih v minah pustili, mahnili v lastno zemljo, bili bi danes neodvisen možak. Ali lahko danes pokažete Vašo neodvisnost? Žulji Vaši prinesli so kapitalizmu neodvisnost. Ali se zanašate na pokojnino od kapitalizma? Da — pokojnino boste dobili, ko Vas zapusti Vaša moč, ko Vas dohiti bolezen in starost, in ko Vam kapitalizem izroči vaš zadnji ček z zahvalnimi besedami: Mike, we do not need you any more. (Majk, mi Vas več ne potrebujemo.) Tako bode dolgoletno delo Vaše plačano.

Ne ostanite večni hlapec! — Postanite svoj gospodar. Pojdite na

FARMO! — — FARMO!

Če se mučite, mučite se sami za sebe, in ne za druge. Kolikor več se boste trudili na farmi, toliko več boste imeli.

Kupite si kos dobre zemlje brez močvirja v Bayfield County, Wis. Samo 30 milj od mesta Duluth-Superior, kjer je nad 150 dobrih farmerjev naseljenih. — Razun sadjereje je tamkaj živinoreja, ovčjereja, čebeloreja, kar si vsak lahko ogleda. — **Pomoč dana vsakemu naseljencu,** v kolikor se tiče živine itd. — Cena zemlje $20 in $25 aker. — **Brezplačna pojasnila** pismeno ali ustmeno Vam **daje:**

United States Farm and Colonization Co.
3 So. 5th Ave. West, Duluth, Minn.

Dopisi.

Waukegan, Ill.

Cenjeni urednik N. V.:— Prosim priobčite sledeči dopis, da izrazim svoje misli glede bližnje konvencije KSKJ. Bral sem že mnogo nasvetov od raznih strani, kaj naj bi se storilo, da bi se zadovoljilo vse člane, ali žal, zahtev je toliko in tako različnih, da ne vem kaj bode ob času zborovanja. Videl sem, da svetujejo nekateri člani naj bi Jednota prevzela izplačevanje bolniške podpore v svoj delokrog, s čimur se pa ne morem strinjati, ker Jednota s 50 c ne more in ne bode plačevala bolniške podpore, kakor delajo ne katera društva. Zatorej predlagam, naj glasujejo vsi delegati za to, da bodo društva tudi še v nadalje izplačevala bolniško podporo, in da naj društva gospodarijo v tem oziru. Jednota pa naj skrbi za poškodbo, in če koga veseli, se tudi tam lahko zavaruje za slučaj bolezni. JSKJ je tudi prevzela centralizacijo bolniške podpore, pa se že vidi, da ima mnogo več izdatkov. Mogoče pride do tega, da bodo morali asesment povišati, ali pa izročiti društvom to stvar nazaj. Ravno društvo sv. Roka štev. 94 v Waukegan je sedaj že do $400.00 na slabšem, in zraven tega moramo še društvene uradnike sami plačevati. Poprej smo imeli lepo podporo, ko smo plačevali po 50 c mesečno, pokrili smo vse stroške, danes pa plačamo po 65 c, pa imamo še stroške. Zatoraj se ne strinjam, da bi Jednota prevzela centralizacijo bolniške podpore.

Glede društvenega glasila priporočam, naj izdaja KSKJ svoj lasten list, kakor ga SNPJ. Pri SNPJ, je razvidno, da jim list prinaša celo dobiček, in člani plačujejo komaj po 8 c na mesec za glasilo. Lansko leto je imela SNPJ. nad $800.00 dobička od Glasila za Jednoto. Oglasi plačujejo urednika in upravnika, da je torej nepotrebno govoriti, da se oglasi le oglaševalcem v korist, ne pa organizaciji. Nadalje se trdi, da dela tiskarna Amerikanskega Slovenca v prid naše Jednote. Pri poznati se pa mora, da tiskarna tudi dobro računa. Slišal sem, da bi stala pravila od zadnje konvencije v New Yorku okoli $425.00, Amerikanski Slovenec je pa računal zanje $700.00. Ali je mogoče to dobro in koristno za Jednoto, ko mora plačati toliko stotakov več? Jaz mislim, da bi Jednotino glasilo prav lahko izhajalo, kakor izhaja Amerikanski Slovenec, samo, da si napravi tiskarno. Zgube ne bi bilo, kakor je pri Jednotinem Domu. Znano je, kako so pisarili, kakšne obresti bode nosil Jednotin Dom, danes se pa vidi, da je več stroškov kakor dohodkov. Pri lastnem glasilu pa tega ne bi bilo, ker bo vsak član gotovo tudi naročnik. Ugovor, da so npr. v Jolietu pod eno streho rodbine, ki imajo devet članov, in da ti potem ne bi hoteli plačevati glasila, ta ugovor je prav jalov. Ali ne zasigura Jednota vsakemu članu $1000.00, ali ne sme zato tudi zahtevati potrebnih prispevkov v svojo blagajno? Ako je v eni rodbini devet članov KSKJ, jamči Jednota za $9000,00, ne samo $100.00. za vse! Na to morajo ljudje po misliti, da Jednota nima samo dolžnosti, ampak tudi stroške.

Svetujem tudi, naj člani pišejo kaj stvarnega, v dobrobit naše dične organizacije, ne samo napadov. Omeniti moram tudi, naj se tiskarna Amerikanskega Slovenca neh uduje nad menoj, ker nisem tam odgovoril. Pisal sem ter vprašal, ako bodo priobčili moj odgovor, pa mi še odgovorili niso.

Kncem dopisa pozdravljam vse člane in članice, ki ste pravega mišljenja da delujete za napredek vsega članstva in naše Jednote, ne pa samo za tiskarsko družbo. Možje delegati, bodite pravični in rešite dobro svojo nalogo, ki vas čaka pri konvenciji KSKJ.

Frank Brence,
delegat štev. 53 KSKJ.

Piper, Ala.

Dragi urednik N. V.:— Iz tukajšnje naselbine menda še ni bilo dopisa, menda zato. ker nima nikdo nič dobrega poročati. Z delom se ne moremo posebno pohvaliti, ker se bolj slabo zasluži dela se pa še precej stalno. Časih primanjkuje železniških vozov. Zaslužek je v splošnem slab, ker so tukajšnji premogovniki bolj slabi. Delo se že dobi, ali kaj to pomaga, ko človek ne zasluži več kot za živež. Ker imajo "bossi" veliko delavcev na razpolago, so ž njimi zelo osorni; kdor ima slabo mesto, in zaprosi za boljše, ga ne dobi. "Boss" mu enostavno odgovori. naj gre, če ni zadovoljen z njim, saj lahko dobi delavcev kolikor hoče.

Postaja štev. 1’. društva sv. Barbare v Forest City, Pa., je sklenilo na zadnji seji, da naj da glavni odbor na splošno glasovanje, če so posamezne postaje društva sv. Barbare zadovoljne z druženjem ali ne. Potem bode gl. tajnik lahko pisal pripravijalnema odboru, kakšnega mnenja so člani, prej pa ne. Če bodemo dopustili, da bode sam glavni tajnik nas zastopal po svoji lastni volji, ne moremo priti nikamor naprej. Zatorej postaje društva sv. Barbare, zahtevajte glasovanje. Vsak član in vsaka članica naj glasuje po svoji volji, ne pa eden sam za vse.

Postaja štev. 14. društva sv. Barbare je sklenila, da bode imela dne 2. avgusta veselico na Hargrove, Ala., pri John Kuloviču. Vabljeni so vsi člani in članice, da se te veselice polnoštevilno udeleže. Kdor ne pride, mora plačati v društveno blagajno $1.00. Vabljena so tudi druga društva, oziroma njih člani in članice v okolici, ter vsi rojaki.

Zaključkom pozdravljam vse Slovence in Slovenke po Združenih državah, Tebi vrli list pa želim obilo novih naročnikov.

Joe F Kren.

Clinton, Ind.

Cenjeno uredništvo: — Sprejmite ta dopis v naš list Narodni Vetsnik, ki prinaša tako bogato in raznovrstno vsebino, ki je priporočljiv za vsakega Slovenca in Slovenko. Želim, da bi ga rojaki pridno čitali in se izobraževali potom njega, kar bi jim bilo le v korist. Vsak, ki pazno prebira ta list, mora kmalu priti do prepričanja, da je Narodni Vestnik na pravi poti, da ni kak hujskač, pač pa napreden učitelj slovenskega naroda v Ameriki. Tudi tukaj v naši naselbini ima Narodni Vestnik že precej naročnikov, ki smo vsi z njim prav zadovoljni.

Z delom gre bolj slabo, kakor menda povsod. Trije premogovniki že ne delajo od 1. aprila, kar je vzrok, da je precej brezposelnih delavcev.

Zadnje dni se je pri nas oglasila štorklja ter pustila zakonskima Rosel sina. Čestitamo.

Naše mesto šteje sedaj že čez 1100 prebivalcev in smo toliko napredovali, da so nam s 15. junijem t. l. začeli pošto donašati na dom. Kdor cenjenih naročnikov ne bi dobil Narodnega Vestnika redno, naj piše na upravništvo, ali pa naj se zglasi pri meni, da jaz ukrenem vse potrebno.

Koncem dopisa pozdravljam vse Slovence in Slovenke širom Amerike, posebno pa čitatelje Narodnega Vestnika.

Anton Tratnik.

Eveleth, Minn.

Spoštovani urednik N. V.: — Gotovo je že mnogo Slovencev in Hrvatev slišala o neki peticiji, ki je naperjena proti moji osebi in g. Jos. Brincu. Peticijo je izdala Oliver družba, in vsak državljan, ki biva v mestu Eveleth ve, zakaj se gre in zakaj sva jaz in g. Brince družbi trn v peti. Znano vam je, da sem pred kratkim dal na glasovanje, da si mesto Eveleth izposodi 200,000 dolarjev, in s tem pomaga brezposelnemu delavstvu. Oliver družba je bila proti temu ter je delala na vse mogoče načine, da je predlog propadel pri volitvah.

Najela je celo par Slovencev, da so nagovarjali ljudi, naj glasujejo proti dovolitvi posojila, ter jih v resnici premotili. Posebno one, ki imajo svoja posestva, ker so jih plašili, da bodo višji davki. To pa je bila grda laž, kajti mesto Eveleth ima mnogo več lastnega premoženja, družba se je pa bala, da bi mesto kupilo Electric Plant. Vsak delavec ve, koliko se sedaj plača za razsvetljavo, in če bode mesto kupilo elektriko, bi se znižali stroški na polovico. Zakaj bi samo dva moža imela dobiček, ki se lahko razdeli med delavske sloje. Vzemite si za vzgled Hibbing in Virginijo, koliko so poprej plačevali, in koliko sedaj.

Družba se tudi boji prevelikega davka prihodnje leto, in zato je dvignila bojni krik: ven z Gleasonom in Brincem. Tega pa ne govorijo v vašo korist, ampak v svojo, ker je znano, da plačuje kompanija 83 centov na vsak dolar, medtem, ko plačujete vi samo 17 centov. Premislite to, in uvideli bodete, da se boji družba samo za sebe, ne pa za vas. Slovenci in Hrvati, lahko vam je soditi, kdo dela za delavstvo, in ako mislite, da midva ne, volite zoper nas. Če pa uvidite, da delamo za narod in boljše delavske razmere, volite za nas.

John J. Gleanson.
Joseph J. Brince.

Eveleth, Minn.

Cenjeni urednik: — Prosim, odstopite mi nekoliko prostora v našem listu Narodni Vestnik. Čital sem namreč dopis v calumetski obrekovalni cunji, dopis, katerega je skoval neko Y U. B. S iz Chisholma. Dopisnik se nekaj vtika tudi v Eveleth in Ely, toda če je res tako vnet za delavstvo, zakaj se pa potem ne podpiše in ne pride s svojim imenom na dan Seveda, taki ljudje, kakor je neznani B, S., si ne upa v javnost niti z Glasnikom, ki je tako zelo "razširjen" po Minnesoti, da stane pošta celih 7 centov. Lajanje izza zidovja se prav poda takim garjevcem in se dobro prilega uredniku Muksu, ki proda svojo dušo kapitalistom za kozarec žganega. Gliha pač skup štriha. Klepetanje in druge čenče v Glasniku zaležejo pa itak toliko, kakor sovje skovikanje, za katero se nikdo ne zmeni. Bog daj norcem pamet!

Pozdrav vsem zavednim rojakom in rojakinjam, Tebi N. V. pa, ki se boriš za napredek delavstva in odpiraš oči onim, ki se nahajajo v temi, želim obilo napredka. Brez tega lista ne bi smela biti nobena slovenska hiša v Ameriki.

John Agnich.

Eveleth, Minn.

Cenjeno uredništvo:— Priobčite sledeče vrstice v Narodnem Vestniku, in upam, da se to poročilo ne znajde v uredniškem košu. Naznanjam namreč članom društva "Napredek" štev. 69 SNPJ. da pridejo polnoštevilno dne 19. julija ob poldevetih dopoldan v ax Stipetichevo dvorano, odkoder odkorakamo z društvom sv. Barbare štev. 30 na piknik v Ely Lake. Društvo "Napredek" bo spremljalo brate postaje štev. 30 društva sv. Barbare do Fayal. Ker je to prvi letošnji piknik, želim mnogo uspeha. Člane društva "Napredek" štev. 69 SNPJ opozarjam, da mora vsak plačati v društveno blagajno 50c, kdor se ne udeleži korakanja. Izvzeti so le oni, ki so bolni ali delajo. Mislim pa, da z delom ne bo nikdo pridržan, ker se itak slabo dela.

S sobratskim pozdravom vsem sobratom in sosestram ki so za združenje.

Jakob Ambrožich.

Gilbert, Minn.

Cenjeno uredništvo:— V soboto dne 18 julija, vrše se tukaj v Gilbert-u šolske volitve. Kandidati so večinoma drugorodci, in za nas so brezpomembni.

Vendar po mojem mnenju, bi se morali tudi Slovenci zanimati za ta urad, in mislim, da je zadosti veliko število, da bi lahko vsaj enega rojaka izvolili v šolski urad.

Slovenskih otrok je tukaj vsaj ena tretjina in niso zastopane v šolskem uradu.

Čudne so razmere dandanes na svetu, da se pustimo delavci vodit v vsaki stvari le "Captnom" in taki zalegi, ali nismo tudi sposobni, vodit stvar, katero takorekoč sami vzdržujemo, in kamor hodijo večinoma delavcev otroci.

Že pet let obstoji šola na Gilbertu, Slovenci bili so skoro prvi naseljenci v tem mestu, vendar pustili smo vso stvar v roke tistim kateri so lahko rečem že prišli na gotovo.

Kar je pa še važnejše, Slovenec nima nobeden dela pri šoli, Finci so štiri Angleži 2 ali več, Slovencev pa nič, kakor da res slovenski narod ni sposoben za nobeno drugo delo, kakor "šaflo" in "pik." Temu krivi smo sami, ker nas nobeden ne zastopa na "Shcoob board".

Vse drugače bi bilo. da imamo vsaj enega moža v tem uradu, če bi ne mogel druzega naredit, vsaj lahko bi povedal kako se stvar, rona.

Ironpen.

Umor prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge v Sarajevu.

Podrobnosti o prvem atentatu. Brzojavi "S. N." v Ljubljani.

Sarajevo, 29. junija. V avtomobilu, ki je sledil prestolonasledniku, so sedele 4 osebe, od katerih je bil podpolkovnik Merizzi težko ranjen na vratu. Grof Boos Waldeck je bil le lahko ranjen. Bomba je eksplodirala s tako silo, da je razbila v celi okolici kraja, kjer je bil izvršen atenta, vsa izložbena okna trgovin. Nad 20 oseb je bilo več ali manj ranjenih. Podpolkovnika so takoj odpeljali v garnizijsko bolnišnico.

Sarajevo, 29. junija. Verzija da je prestolonaslednik z roko vjel ali odbil bombo, ni točna. Bomba je priletela na zadnji del prestolonaslednikovega avtomobila, ter eksplodirala, ko je ta že vozil naprej.

Sarajevo, 29. junija. Takoj po prvem atentatu je deželni šef Potiorek, ki je sedel v avtomobilu pri prestolonasledniku, nujno nasvetoval, da naj se prestolonaslednik takoj vrne v vladno palačo. Njegovi prošnji se je pridružila tudi vojvodinja Hohenberg. Prestolonaslednik pa o tem ni maral ničesar slišati ter je dal povelje da naj avtomobil pelje naprej pred mestno hišo.

Sarajevo, 29. junija. O atentatu prihajajo od avtentične strani sedaj še sledeče podrobnosti. Na Applovem nabrežju in sicer z desnega trotoarja je bila vržena pro ti avtomobilu prestolonaslednika majhna bomba, ki je le slabo počila. Zadet ni bil nobeden. Padla je za hrbtom vojvodinje na tla in se brez škode razpočila. Takoj nato je bila vržena bomba, ki se je razletela, ko je prišel drugi avtomobil mimo. V vozu, kjer se je nahajal prestolonaslednik, so slišali le slab pok, niso pa vedeli kaj se je zgodilo. Šele ko so se ostali avtomobili ustavili, je dal ustaviti tudi prestolonaslednik ter si dal poročati, kaj se je zgodilo.

* * *

V mestni hiši.

Sarajevo, 29. junija. Med slavnostnim nagovorom sarajevskega župnaaje vladala v celi dvorani smrtna, mučna tišina. Prestolonaslednik je bil ves bled ter držal vojvodinjo Hohenberg, ki je bila napol onevesčena. O prestolonaslednikovih besedah občinskim svetnikom smo že poročali.

* * *

Drugi atentat.

Sarajevo, 29. junija. Po sprejemu v mestni hiši je policijski šef iznova nujno nasvetoval deželnemu šefu Potioreku, da naj naprosi prestolonaslednika, da naj se takoj vrne v palačo. Prestolonaslednik je to prošnjo zopet odbil ter zapovedal, da se vrši vse po programu, predvsem pa je hotel obiskati težko ranjenega podpolkovnika Merzzija v bolnišnici. — Deželni šef Potiorek je nato prosil prestolonaslednika, da naj dovoli vsaj, da policija izprazni ulice, toda tudi to je prestolonaslednik odklonil in prepovedal. Tako se je avtomobil odpeljal po Applovem nabrežju, da zapelje nato v Fran Josipovo ulico. Avtomobil se je vozil precej naglo. Spotoma je deželni šef znova prepričevalno prosil prestolonaslednika, da naj se vrnejo. Prošnji sta se pridružila grof Harach in vojvodinja Hohenberg. Vojvodinja je bila bleda vsled smrtnega strahu. Že se je prestolonaslednik vdal ter odredil, da se avtomobil vrne. V tem trenotku je bil avtomobil že za oglom Fran Josipove ulice ter se je peljal tik ob trotoarju. Atentator Prinčič je v tem hipu iz neposredne bližine oddal naglo za pored oba strela.

Sarajevo. 29. junija. Po dosedanjih uradnih konštatacijah je atentator Prinčič oddal tri strele. Prvi strel je zadel v karoserijo avtomobila, ker je bil strel namerjen prenizko; drugi strel je zadel vojvodinjo Hohenberg; treji strel pa prestolonaslednika.

Sarajevo, 29. junija. Ko je prišel prestolonaslednik iz mestne hiše, mu je občinstvo priredilo burne ovacije. Prestolonaslednik je hotel na vsak način obiskati podpolkovnika Merizzija V avtomobilu je sedel deželni šef Potiorek, nasproti prestolonasledniku in vojvodinji na desno pri vratih pa se je postavil grof Marrach, da s svojim telesom ščiti prestolonaslednika pred eventualnim novim napadom. Prestolonaslednik se je z grofom še pošalil. Ko je avtomobil počasno zavil v Fran Josipovo ulico, sta padla dva strela. (Bila sta torej le samo 2 strela). Deželni šef je v prvem trenutku imel vtisk, da se ni nič zgodilo, ker sta nadvojvoda in vojvodinja mirno obsedela.

Sarajevo, 29. junija. Takoj ko je padel prvi strel sta skočila polkovnik dr. Bardolff in major pl. Hüttenbrenner iz avtomobila ter se vrgla proti napadalcu. Med tem je počil že drugi strel. Ljudstvo in častniki z golimi sabljami so se vrgli na Princmpa ter so ga strahovito pretepli in težko ranili. Princip je imel v roki še brovning s 5 streli.

* * *

Učinek strelov.

Sarajevo, 29. junija. Učinek strelov atentarja Prinčiča je bil grozen. Vojvodinji Hohenberg je krogla predrla spodnji del telesa ter se zarila v želodec. Spodnji del telesa je strahovito razmesarjen. Še strašnejši učinek pa je imela krogla, ki je zadela nadvojvodo prestolonaslednika. Krogla mu je razbila na vratu žilo dovodnico. Kri je brizgnila po celem avtomobilu in po ulici. Krogla je prodrla iz vrata v usta ter razbila in razmesarila cel spodnji del obraza. Prestolonaslednik Fran Ferdinand se je za hip dvignil v avtomobilu, takoj pa je padel nazaj. Zatrjujejo, da je neposredno na to izdihnil.

Avtomobil se je nato z največjo naglico peljal k vladni palači. Spotoma je vojvodinja Hohenberg še živela ter se zatrjuje celo, da si ni bila svesta, da je smrtno nevarno

(Nadaljevanje na osmi strani.)

SEVERA'S Balsam of Life

(Severov Življenski balzam.)

Dragocena tonika za rabo v slučajih, katere spremlja splošna slabost, slabokrvnost in želodčne neprilike, kakor

Zapeka, neprebava, slaba prebava in otrpla jetra.

Svojo znanost si je pridobil samo skozi dolgoletno izkušnjo.

Pomaga ustroju pravilno izvrševati svoje delo.
Pospešuje hitro okrevanje po dolgotrajnih boleznih.
Pomaga krvnim celicam pomnoževati se.
Podeluje moč in hrana, katero oslabeli ustroj nujno potrebuje, radi tega je velike vrednosti v slučaju ponavljajoče mrzlice.

Cena 75 centov. V vseh lekarnah. Omenite Severa's Balsam of Life.
Knjižico "Želodčne Bolezni" pošljemo zastonj na zahtevanje.

ŽENSKE bodijo si mlade ali pa že bolj pri letih najdejo Severa's Regulator
(Severov Regulator) izborno tonično zdravilo zoper bolezni navadne njenemu spolu. Cena $1. V lekarnah. Zahtevajte Severa's Regulator.
Knjižico "Zdravje za Ženske" pošljemo zastonj na zahtevanje.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova in glejte, da jih dobite. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročijte jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Barrows, Minn.
na Cuyuna železnem okrožju

Nova naselbina z evliko bodočnostjo. Woodland Park addition je ravno razdeljen v lote. Pravi park z lepim senčnatim drevjem, ravno kot pod, samo nekaj blokov od krasne Mississippi reke in od rudnikov. To je prostor kjer kupite nekaj lot, ktere so sedaj po $100. do $250., na lahka mesečna odplačila. Cene se bodo zvišale, kakor hitro se bo otvorilo več rudnikov in cestna železnica. Za podrobnosti se obrnite na

Barrows Realty Co.
312 PROVIDENCE BLDG., DULUTH, ali FIRST NAT'L BANK, BARROWS, MINN.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI

V prejšnjih letih.

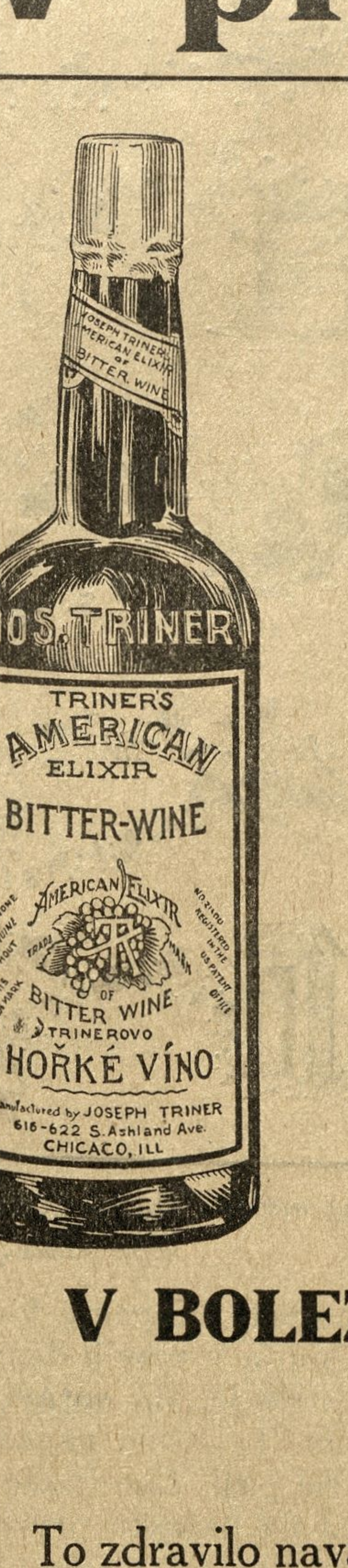

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Živeli so vedno po zahtevah narave in brez vsake razkošnosti. Sicer je pa to absolutno nemogoče za ljudi, ki žive v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Navadno življenje, kakor primanjkljaj svežega zraka in solnčne svitlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale tvarine, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavne hrane, ki so se vstavili v drobu. Ti stari ostanki jedil zastrupljajo celi život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila

V BOLEZNI ŽELODCA
V BOLEZNI JETER
V BOLEZNI ČREVESJA.

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pravo moč. Ravnotako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznosti slabosti, bolečinah in ujedi, bledi in rumeni barvi kože, zgubi moči, lenem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

DOBI SE V LEKARNAH.

JOS. TRINER,
IZDELOVALEC
1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z olivnim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Imejte ga vedno doma pri rokah, da je lahko takoj rabite ako je treba.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Trikrat!" je zagodrnjal divji Marko. "Prvikrat ni rekel ničesar, drugikrat je bil sirov, a tretjič, ko sem ga nahrulil pošteno, je razložil sila ponižno, da ni vozil že tri dni žive duše . . . Toda, Bog in bogme, lopov kaže — Ivan ima prav! . . ."

Videča vznemirjenje svojih tovarišev, sta bila prihitela tudi Miloš in Kazakov s svojima za silo obvezanima glavama.

"Ali spi, ali ne spi?" je nadaljeval Ivan svoje ugibanje. "Morda se je samo potuhnil in nas opazuje skrivaj . . ."

Stopil je bliže in napel pogled . . .

Zdajci pa se je izpremenil ves njegov obraz; oči so mu zažarele.

"V barko, fantje!. . . Ali vidite list . . . tam poleg njega? . . . Dušan, z menoj!"

Turek je kimal na svoji klopi; poleg njega se je belilo v resnici nekaj drobnega ... štiriogelno zložen papir, za las podoben onemu, ki so ga bili pobrali na skutarski obali blizu hiše Halil beja!

Kakor dva risa sta skočila Ivan in Dušan v barko, ki se je silno zamajala pod njunimi nogami; in predno se je iztreznil speči Turek in planil kvišku, je držal Ivan papir v svoji roki, dočim ga je kril Dušan pred čolnarjevim napadom.

"Zmaga!" je vzkliknil naš rojak. "Bratje — sled imamo! V tej barki so se pripeljali! . . . Molči, dušmamin! Marko, povej mu, da ga raztrgam na drobne kosce, ako pisne le besedico — no, saj veš sam, kaj mu pristoja reči . . ."

Turek se je hotel res razsrditi v prvem trenotku, in veliko vprašanje je, ali se ne bi bil Ivan kopal v valovih Bospora, da je bil sam s presenečenim čolnarjem. Toda pogled na nepričakovane in odločne goste, ki so mahoma napolnili njegovo barko, je pomiril bradača popolnoma. On, ki v prvem hipu ni vedel, ali naj izdere skriti nož, ali naj pokliče tovariše in policijo — ki pa se nerada meša v pristaniške pretepe — je zastokal z glasom jagnjeta, ki ga je sunil z nogo:

"Ali . . . effendije; . . . Kaj pomeni to? Menda vendar nočete zlega meni revežu — kaj? Kam vas naj popeljem, visoki effendije? Ali zakaj ste mi vzeli ta papir? Dajte ga nazaj — pri Allahu: to je pismo mojega bolnega očeta, in nisem ga še prečital . . ."

"To ni pismo tvojega bolnega očeta, vrli mož," se je zasmejal Marko s pretečo dobrodušnostjo in ga potapljal po rami. "Ta list je izgubil moj dobri prijatelj — padišahov oficir, ki si ga vozil nocoj . . . Veš, bratec, iščemo ga v važni zadevi; nekaj nujnega, koristnega mu imamo povedati . . .

"Padišahov oficir? O, milost Allahova! . . . Kje bom vozil padišahove oficirje, jaz nevrednež v svoji lupini? . . ."

"Da, da, tisti, ki si ga vozil! . . ." je potrdil Dušan, kakor da je rekel čolnar nekaj povsem nasprotnega. "Ali Kemal — saj ga poznaš. Več mož je bilo za njim in dve ženski. Kaj ne da? Vidiš, da so njegovi prijatelji! . . ."

V teh besedah je bilo toliko prepričevalne sile, pogledi Marka in Dušana so prodirali Turka tako strogo, da ni mogel tajiti dalje; prekrižal je roke in umolknil v nemi resignaciji.

"Čuj, prijatelj!" je povzel Dušan prav prijazno. "Sila važno vest imamo za tvojega pasažirja; plačamo te, ako nam poveš, kje ga najdemo . . . in tudi on sam te nagradi bogato! Ali hočeš denarja . . . mnogo denarja? . . .

Čolnarjeve oči so se zasvetile izpod srševih obrvi.

"Kaj bi ne hotel, effendija! Ali misliš resno? . . ."

"Če ti pravim, da je Ali Kemal moj prijatelj . . ."

"Pa koliko mi daš? . . ."

"Pet funtov, brate; pet funtov v suhem zlatu."

Turek je zazijal, in se ozrl nehote po svoji barki. Allah, kako bi jo popravil s polovico tega denarja. Bila bi najlepša v celi luki — sami paše in ministri bi se vozili na njej . . . Toda v svoji premetenosti je napravil žalosten obraz in dejal s potrtim glasom:

"Eh, dobri effendija, zdaj vidim, da nisi prijatelj visokega gospoda, ki je počastil moj revni čolniček; ako bi ti bil njegov blagor res pri srcu, bi mi ponudil najmanj petnajst funtov! . . .

"Deset funtov — ne več, ne manj; ako nisi zadovoljen, povem Aliju Kemalu, da si se branil povedati njegovim prijateljem, kje naj ga iščejo s svojo pomočja . . . povem pa tudi nekomu drugemu — že veš, kaj si storil nedavno"!

Turek je prebledel pod svojo rjavo poltjo: revež je imel težko vest kakor toliko in toliko carigrajskih pomorščakov . . . Da so tujci Kemalovi prijatelji, sicer ni verjel; ker pa tudi o nasprotnem ni bil prepričan, se je vdal v svojo usodo in zamomljal:

"Bodi po tvojem, effendija! Vidim, da nočeš moje sreče — toda naj se zgodi volja Allahova . . ."

"Kje je torej Ali Kemal? . . ."

"Ali . . . mari mi ne bi dal prej denarja, effendija? . . ."

Prijatelji so se zasmejali; poročnik Wheeler je prašal kaj pomeni to, in ko je slišal, da govore o denarju, je izvlekel nemudoma rejeno listnico:

"To pot trosim jaz, gospoda . . . prosim, priznati morate, da nimam manjše pravice kakor vi."

Ni se dal zavrniti; Dušan je moral naposled priznati, da ima prav.

"Nečem vas užaliti; a bolje bo, če mu plačam tukaj jaz — midva lahko poračunava pozneje. Ako bi si kujon mislil, da nimam denarja in da mi ga vi ponujate, je zmožen zahtevati dvakrat toliko."

To rekši se je obrnil k čolnarju:

"Tu imaš pet funtov; pet jih dobiš, ako izvemo, kar hočemo vedeti. In zdaj govori!"

"Vse je tako, kakor si rekel, effendija. Oficirja in več drugih sem vozil sinoči v Skutari: ko smo se vrnili, so imeli dve ženski s seboj. Izkrcal sem jih tukaj zarana, ko se je delal dan."

"Kje tukaj? Povej jasneje; ali so šli v mesto?"

"Niso šli; odpeljali so se dalje."

"Kako se bodo peljali — če si jih izkrcal!"

"Odpeljali so se na 'Hanumi' . . ." je dejal čolnar. "Presedli so."

"Kaj je 'Hanuma'? . . . Kam vozi?"

"Jadrnica je; v Solun vozi."

"V Solun!" je zaškripal Dušan. Torej se bomo zopet lovili!" je zamrmral polglano.

"Koliko časa potrebuje do Soluna takšna Hanuma?"

"Allah znaj to, effendi; jaz na svoji barki si nisem upal še nikoli tako daleč. In tudi ladije so različne . . . vetrovi niso vedno enako naklonjeni mornarju . . . Vse je v roki božji, effendi."

Naši prijatelji so uvideli, da je povedal Turek vse, kar more in kar hoče: orientalci imajo svojo trmoglavo stran, ki je neomajnejša od granitne stene. Je pa tudi odveč, siliti človeka, ki ne mara ali ne ve več govoriti; saj je jasno, da te nalaže, ako mu ne daš miru.

Dušan je torej izročil čolnarju še ostalih pet funtov, ki jih je spravil vrli vernik preroka s cvetočimi besedami zahvale in neštetimi pokloni.

(Dalje prihodnjič.)

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

(Dalje.)

Minice dolgo ni bilo domov, in doma jo je kregala mati, da se toliko časa mudi, ona pa ni čutila hudih besed, ko ji je polnila srce tolika žalost. Pozno zvečer je še tekla na vrt in gledala, če bo prišel kod, pa ga ni bilo; prišla je sest pred hišo in sedela sama.

Fantje so šli skoz vas, in ljudje so stali pred hišami in se poslavljali od njih. Čedinka je pokropila z blagoslovljeno vodo sina in mu naredila križ; naj ti ga še sedaj, morebiti zadnjikrat". Sin jo je tolažil in držal očeta za roko. Franca pa mu je zopet krasila klobuk; a kaj, ko so se ji nabrala ustca, ko ji je fant vse lepe rožice nazaj dal, češ, njemu se ne spodobi tak lišp. "Ni še pozabil Mejačeve", je dejala in pri sebi in trosila cvetke po tleh.

Voz je oddrdral, in zopet so dejali ljudje v Mejačevi krčmi: "Martina je škoda, Petra pa najbolj."

"Naj bi naš bil župan", se je ponesla Mejačka, "bil bi Peter doma." Tine je bahal, da pojde ob letu pa on; Minica pa je močila v sobici s solzami nesrečni svoj rožmarin.

IX.

Netopir zdaj gospodari,
Prvega se ptiča šteje.
S. Jenko.

Počasi so potekli jesenski dnevi, in zopet je odela zima goro in žalost se je bila naselila v Čedinovi hiši, in veselja ni bilo pri Mejačevih. Stržen pa je bil vedno dobre volje. Da je on spravil Petra k vojakom, s tem se je celo ponašal, in prav prileglo se mu je, ker je Tine brez skrbi lazil za Francko. Robce, rute, uhane je dajal Lojzetu, da jih nese deklici, in Lojze je vse pobral in se zahvaljeval, češ, dekle je vesela. Da bi bilo pa tudi hvaležno, tega pa Stržen ni mogel reči. Ta sitnost si je pa še zbudil ljubosumnega tekmeca. Komaj je čutil in mislil Tine, da hodi Stržen zopet za Franco, se je razvnel in pa zgubil prijatelja, ki mu je uhajal v škodo. Takoj mu je bil za petami, ko je spremljal gospod nekega dne Franco, ki je nesla koline v vas. Dekle pa ni bilo nič kaj veselo tega spremstva.

"Pojdita naprej, ali ostanita zadaj!" je dejala. "Kaj poreko ljudje, ko se vedno kakor procesija vleče za mano." Tine se je smejal tihem, Strženu je pošla potrpežljivost.

"Tristo medvedov", je dejat, "ti kmetska prevzetnost! Rute, ki uhane je pa vzela, ki sem jih bil poslal!"

"Jaz bi bila od vas kaj vzela!" je vzkipela deklica. "Ne najmanjše stvarce. Tudi ni treba nič pošiljati; ne maram Vaših darov". Šla je na drugo stran ceste, in onadva sta obstala.

"Nič se ne zna vesti", se je rogal Tine; "kmetsko teslo. Kaj ne?" Stržen pa je klical tristo tisoč milijonov medvedov, da bi požrli deklico, kakor so tiste paglavce, ki so se posmehovali proroku.

"Kaj je sedaj storiti?" je nadaljeval Tine, ko sta se vračala domov. "Rada te ima kakor pes česen; v vojake jo ne moreš spraviti, kakor si Petra: sitnost je to." Molče je korakal Stržen. "Še sitnejše bo", je povzel zopet oni, "da sem bil jaz zraven. Drugače bi se midva zopet dobro imela."

"Molči!" je zakričal Stržen. "Če se jaz razjezim —"

"Saj res", se je posmehoval Tine; "razjezi se! Rad bi videl, kakšen si takrat. Toda saj se ne znaš jeziti, in jaz vem, če ti dam sedaj eno za uho, vrnil mi ne boš; ampak škodoval mi boš pozneje katerikrat". Molčeč in slabovoljna sta prišla na Strženov dom, kjer je Lojze razbijal neke zaboje.

"He, Lojze, pojdi malo sem", je zaklical Stržen. — "Komu pa si izročil tiste reči, ki sem ti jih dal za Franco?"

"Komu?" je dejal Lojze in gledal debelo. "Toni sem jih dal, ženi". Stržen je hodil semtertja in ni vedel ,ali bi se jezil ali smejal. Lojzetu se je nekako dozdevalo, kakor da bi ne bil prav storil, in opravičeval se je: "Dekle ne potrebuje; ženi sem pa ustregel, in za Vas je vseeno." Tine se je krohotal na vse grlo in omenil, da je gospodu Franca všeč. Sedaj pa se je posvetilo v Lojzetovi glavi. Aha, si je mislil, gotovo sluti, da bo imelo dekle tisoč dote; oj, ti lisjak! Zatisnil je eno oko in z drugim, kar je najzvitejše mogel, pogledal Stržena: "Gospod župan, tisoč goldinarjev bo dote, to rečem; ne svetujem pa ne: Konj pa krava nista dober par."

"Tepec ti neumni!" je zavpil Stržen in zaloputnil vrata za seboj; Tine pa se je smejal, da se je tolkel ob kolena.

Zopet se je sprijaznil s Strženom, zopet sta hodila skupaj in kar drug brez drugega nista mogla biti. Zakaj Tine se je bil postopanja dodobra navadil; a samemu postopati se človeku ne ljubi: treba je imeti tovariša za kratek čas in za izgovor. Stržen je pa dobro vedel, da mu baš zaradi prijateljstva s Tinetom ljudje nekako bolj zaupajo in rajši hodijo k njemu. Mejač se je jezil na porednega sina, in niti mati ga ni več zagovarjala, in oba sta bila huda na Stržena. A Tine je bil trmast, in ko mu je zapretil oče, da ne dobi nobenega denarja več, da bi ga nosil k Strženu, se je odrezal: "Boste pa dolgove plačevali!" vzel je klobuk in šel naravnost k Strženu. Minica je stekla za njim in ga zadrževala, a zastonj, češ, on se ne da več strahovati kakor otrok. Pil je mnogo in z jezo; kdo bi bil tudi brez denarja dobre volje! Roza je sedela pri njem in uganjala burke. Doma pa je bila huda ura, in ker Tineta le ni bilo, je poslala mati ponj Minico. Roza jo je prijela za roke in jo hotela po vsej sili posaditi za mizo; Stržen ji je prigovarjal, naj malo posedi, da si Tine ugasi žejo. "Saj pijan ni", je dejal porogljivo, "samo malo okrogel je"

"Minica, domov se spravi!" je vpil brat. "Za poštena dekleta ni ta hiša." Za Minico pa je prišla sama Mejačka. Ustnici sta se ji tresli in oči bliskale od jeze. "Kaj vendar misliš", je očitala sinu in premagovala svoj srd, "da tu posedaš in popivaš; doma pa zaostaja delo. Ali te ni sram!"

"Saj grem, mati, saj grem. Ne bodite tako tisočkrat sitni!" je godrnjal Tine in iskal klobuka. "Roza, kje je klobuk? Ne maram se več šemiti." Roza mu je dala klobuk, ki ga je bila skrila za šalo, ko je rekel, da nima denarja. Tine je še malo godel, preden je šel; Mejačka pa je plačala njegov dolg in se hudo razprla s Strženom in njegovo sestro.

"Kaj smo se vendar pregrešili", je dejala, "da nam je Bog vaju za kazen sem poslal! Kako je bilo prej v Dramljah, in kako je sedaj! Naj se starši in otroci, naj se bratje in sestre še tako ljubijo, vidva napravita razprtijo! Kje je še kak fant in kako dekle, ki bi se ne bilo pohujšalo v Vaši krčmi! Kaj smo Vama storili mi, da nam zapeljujete sina?"

"Tristo medvedov", je kričal Stržen. "To je moja hiša; in jaz ne trpim, da bi kdo tukaj razgrajal in se vsajal. Kaj se menim jaz za Vašega Tineta in za Vas!"

"Kar doma ga imejte, mamka," je dejala zbadljivo Roza "Pod steklo ga denite, ali pa na vrvico, da Vam ga kdo ne zapelje!"

(Dalje prihodnjič.)

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave., NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

John Skull

Edini slovensko-hrvatski saloon
MESSABA, -:- MINN.
PRVI SALOON OD DIPE.

Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

Naznanjam

Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril

SALOON

—: na :—

VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo

Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 715. I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič. Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

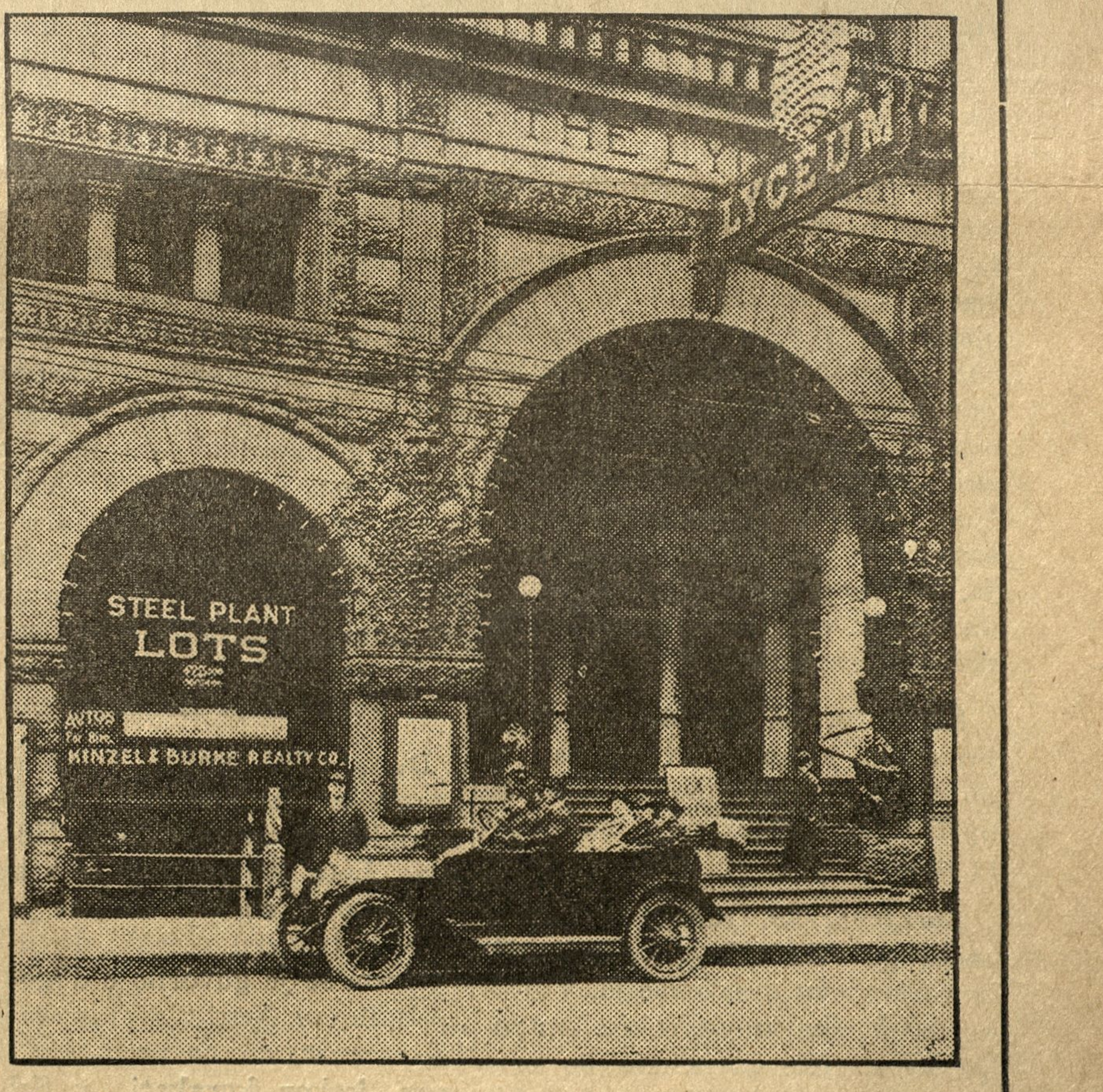

Skupina naših strank, ki odhaja iz našega urada na STEEL PLANT.

IZREŽITE TA KUPON IN POŠLJITE IZPOLNJENEGA NA:

THE KINZEL-BURKE REALTY COMPANY
No. 2 Lyceum Building, Duluth, Minn., (en blok od Union postaje)

Prosim, pošljite mapo, slike in popis jeklarne pri Gary brez vseh stroškov od moje strani.

Ime ....
Naslov ....

IZVRSTNA ZEMLJIŠČA PO 3000 AKROV IN VEČ OB

Duluth, South Shore in Atlantic železnici

SO NA RAZPOLAGO ZA

slovenske naseljence

NAJBOLJŠA ZEMLJA, IZVRSTNO PODNEBJE, PRIMEROMA NIZKE CENE.

KRAJ JI JAKO UGODEN ZA ŽITA, ŽIVINOREJO, OVČJEREJO, SVINJEREJO IN KOKOŠJEREJO.

JOS. A. JEFFERY
LAND COMMISSIONER, D. S. S. & A. RY.
DULUTH, MINNESOTA.

Umor prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge v Sarajevu.

(Nadaljevanje šeste strani.)

ranjena. Po drugi verziji pa se je vojvodinja takoj po izvršenem atentatu onesvestila ter umrla par minut pozneje, ko so je dvignili iz avtomobila in prinesli v vladno palačo.

(O učinkih projektilov na majhne razdalje nam je dal odličen strokovnjak iz svojih lastnih izkušenj izza balkanske vojne sledeča pojasnila: Najhujši učinek imajo projektili na razdaljo do 100 m in na razdaljo od 1200 m naprej, dočim projektili v razdalji od 100 do 1200 m redoma gladko prebijejo truplo Če zadene krogla na razdaljo do 100 m človeško telo, zlasti pa mehke dele telesa in žile, se hipno razkroji kri in izvrši se eksplozija, ki raztrga vso muskulaturo v okolici.)

RANJENI.

Sarajevo, 29. junija. Podpolkovnik Merzzi je težko ranjen na zadnjem delu glave. Boos Waldeck je le neznatno poškodovan. Tudi avtomobil grofa Harrcha ima močne poškodbe. Od občinstva ni nobeden smrtno nevarno ranjen. Težko ranjena sta gozdarski svetnik Probst in oficijal Reich.

KONAKU.

Sarajevo, 29. junija. Ko so pripeljali trupli nadvojvode Frana Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg v konak. je podelil frančiškanski provincijal Mihačević obema generalno absolucijo.

Sarajevo, 29. junija. V konaku so položili vojvodinjo v prvem nadstropju v sobo na desno na posteljo, prestolonaslednika pa v sosedno sobo na otomano. Štabni zdravnik dr. Arnstein in polkovni zdravnik dr. Polacco sta takoj prihitela v konak. kamor je dospel tudi župan Čurčević. Zdravniki so zahtevali etra in župan je sam šel v lekarno. Ko se je vrnil, sta bila oba že mrtva.

Po atentatu.

Sarajevo, 29. junija. V celem mestu je vladala do polnočnih ur strašna panika. Policija je izvršila popoldne mnogo hišnih preiskav ter aretovala mnogo Srbov zlasti tudi žene in dekleta. Po ulicah patrulira orožništvo, vojaštvo in policija. Sodne oblasti in policija sta v permanenci. V garnizijskih ječah je do sedaj zaprtih 20 ljudi. Ob pol 11. so aretovali Črnogorce med njimi enega miarja. —Črnogorce imajo na sumu, da so bili v zvezi z dijaki, ki so pripravili atentat.

Sarajevo, 29. junija. Pri hišni preiskavi, ki so jo izvršili na stanovanju atentatorja Prinčiča, so našli mnogo obtežilnega materijala in 2000 K.

Sarajevo, 29. junija. Tekom snočnega večera je policija izvršila v Sarajevu pravo racijo. Vojaške, orožniške in policijske patrulje so izvršile preiskave po raznih sumljivih lokalih v mnogih hišah Srbov. Včeraj zvečer je policija aretirala 50 oseb. Policija je prepričana, da gre za široko zasnovan komplot.

Atentatorja.

Sarajevo, 29. junija. Oba atentatorja na večino vprašanj ne odgovarjata ter trdita, da nimata so krivcev. Gabrinovič pravi, da se ni dogovoril s Principom, Princip pa pravi, da Čabrinoviča ne pozna Princip pravi, da je atentat baje izvršil, da maščuje svoj narod. Na vprašanje, zakaj je prišel iz Belgrada v Sarajevo, je odgovoril: Pa to ste videli. Na vprašanje, zakaj je izvršil atentat, pravi: V nadvojvodi sem hotel zadeti predstavitelja avstrijskega imperializma in enega najvišjih faktorjev v monarhiji. Nisem pa hotel zadeti žene. Čabrinovič je baje socialist. Princip pa pravi, da je prestal nacionai sltčnieedi taoinaoi stal nacijonalistične ideje. (Drugega atentatorja imenujejo listi dosledno Principa..)

Sarajevo, 29. junija. Atentator Čabrinovič je takoj, ko je vrgel bombo, skočil v Miljačko. Za njim sta skočila brivec Marossy in detektiv Slinlovič, ki je nameril revolver na Čabrinoviča, da ga ustreli. Brivec pa mu je zaklical, da naj ne strelja. Čabrinovič se je ljuto branil. Šele, ko so priskočili drugi na pomoč, **so ga vjeli,** strgali pa so mu vso obleko s telesa. Čabrinovič je 21 let star, je sin gostilničarja v Sarajevu ter je bil že v rani mladosti malopriden. Pozneje se je izučil v Črni gori tipografije. Čabrinovič je anarhist, vsled česar je bil izključen iz socialdemokratične organizacije. Služil je v neki tiskarni v Belgradu, pred 4 tedni pa je pričel v Sarajevo, kjer je bil zaposlen v Zadružni tiskarni, odkoder pa so ga zaradi nerabnosti odpustili. Zadnje dni se je potepal po obskurdnih lokalih ter je opetovano izjavil, da se bo nekaj izrednega zgodilo, ko pride prestolonaslednik.

Zarota?

Zagreb, 29. junija. Iz dobro poučenih političnih krogov se poroča: Že od prvega dne, ko se je razvedelo, da se namerava nadvojvoda Fran Ferdinand udeležiti velikih gorskih manevrov, se je pričela v gotovih eksaltiranih srbskih krogih agitacija proti obisku prestolonaslednika, ker so videli v prestolonasledniku nasprotnika svojih tendenc. Oblasti so dobivale svarila, ki so jih potem pošiljale prestolonasledniku. Ko so prestolonaslednika opozorili na nevarnost, je vendar vztrajal pri tem, da se manevrov udeleži. Celo, ko so prihajala iz Belgrada svarila, se ni dal pregovoriti, da bi se manevrov ne udeležil. Oba atentatorja, Čabrinovič in Prinčič sta bila baje člana take velikosrbske organizacije. V zagrebških vladnih krogih so mnenja, da gre za pravo zaroto, v katero je zapletenih še mnogo drugih oseb. Zlasti sklepajo to iz dejstva, da sta bila oba atentata izvršena tako hitro drug za drugim.

Sarajevo, 20. junija. Med onimi, ki so prvi prijeli atentatorja, se je nahajal frizer Marosi. V mestu očitajo policiji, da ni bila dosti previdna in da kljub opozoritvam zlasti srednješolskih ravnateljev, ni skrbela zadostno za varnost. Nameravali so celo srednje šole predčasno zapreti. — Splošno obsojajo polciijskega šefa sarajevskega, Gaerteja, da je pripustil po prvem atentatu, da je prestolonaslednik nadaljeval vožnjo.

Sarajevo, 29. junija. Policija zatrjuje, da gre brez dvoma za zaroto, katere niti vodijo v Belgrad.

Dunaj, 29. junija. Korespondenca "Herzog" dolži sarajevski dnevnik "Narod", da je v zadnjem času hujskal proti Avstriji in da je dan pred prihodom prestolonaslednika z iredentističnim namenom izšel s srbsko trobojnico ter pisal o boju na Kosovem polju.

Vojvodinja Hohenberg.

Dunaj, 29. junija. V vojaških krogih se pripoveduje tragična reminisenca na vojvodinjo Hohenberg. Leta 1913., ko je bila kriza na Balkanu na vrhuncu, se je vršil v Belvederu vojaški diner, na katerem se je govorilo o dogodkih na Balkanu. Neki visoki general je bil mnenja, da ne preostaja drugega, **kakor korakati** v Srbijo. Nato je vojvodinja Hohenberg vzkliknila: "Ekselenca! Kaj imate proti ubogim Srbom. Ali so vam kaj storili, da hočete za vsako ceno vojno?

Otroci umorjenega prestolonaslednika.

Dunaj, 29 junija. Iz Išla poročajo, da je cesar takoj, ko se mu je sporočilo o atentatu, mislil na otroke prestolonaslednika Frana Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg, ki se nahajajo na gradu Chlumec. So to 13letna kneginja Sofija, 21letni knez Maks in 10letni knez Ernest. — Cesar je naročil svojemu pobočniku, da povabi otroke na Dunaj ter zahteval, da se otrokom pove takoj vsa grozna resnica. Teta otrok, grofica Chotek in stric baron Wutenau, svak vojvodinje Hohenberg, sta dobila od cesarja žalostno nalogo, da skrbita prve dni za otroke. Naročil jim je, da sporoče, da se oče in mati ne bosta vrnila še tako hitro, kakor je bilo to prvotno nameravano. Zatrjuje se, da je bilo zadnje slovo prestolonaslednika in vojvodinje Hohenberg od otrok posebno težko in ginljivo.

Sarajevo, 29. junija. Neposredno, ko so padli streli, je, kakor zatrjujejo ljudje, ki so bili v prestolonaslednikovi okolici, ta mislil, **da je samo on zadet,** ni pa vedel, da je zadel tudi vojvodinjo Hohenberg. Ko je vojvodinja padla na njega, je najbrže mislil, da ga hoče ščititi. Z velikim naporom je izrekel besede: "Sofija, živi za najine otroke!" To so bile njegove zadnje besede, takoj nato se je vlila kri in nadvojvoda je kmalu izdihnil. Še včeraj zjutraj je prestolonaslednik svojim otrokom poslal obširno brzojavko, v kateri ppisuje obširno svoje dosedanje potovanje. Brzojavka se konča z besedami: "Ostanite pridni. Pozdravlja in poljublja vas vaš papi."

Vtisk atentata.

Karlovi vari, 29. junija. Brat umorjene vojvodinje Hohenberg, grof Chotek, je izvedel o atentatu in smrti svoje sestre pri konjski dirki v Karlovih varih. Vest ga je pretresla tako, da se je onesvestil.

Praga, 29. junija. Strašna vest iz Sarajeva je dospela sem ob 2. popoldne. Listi so prinesli posebne izdaje. Povsod je vladalo močno razburjenje. Vse veselice in priredbe so bile odpovedane.

Zagreb, 29. junija. Vest o atentatu je izzvala strahovito razburjenje. Slavnost, ki se bi bila morala vršiti povodom prisotnosti reških Hrvatov, je bila odpovedana. S hiš so takoj odstranili zastave, razobešene povodom te slavnosti, ter jih nadomestili z žalnimi zastavami.

Cesar.

Išl, 29. junija. Cesar se je danes zjutraj ob 6. odpeljal z vsem svojim spremstvom na Dunaj. Občinstvo je molče pozdravljalo vladarja, ki je ves prepaden in skljućen pod težkim bremenom žalosti.

Dunaj, 29. junija. Dvorni vlak je dospel ob 11, in 5. minut iz Išla na Dunaj. Oficijelnega sprejema ni bilo. Cesar je molče zapustil kolodvor. Zunaj je čakala velika množica, ki je cesarja molče pozdravljala. Policija je odredila izredne varnostne odredbe. Vsako večje zbiranje na ulicah je strogo prepovedano. V mestu so bile danes dopoldne konsekventno razširjene vesti, da je cesarja včeraj, ko je izvedel strašno vest, lahno zadela kap. Uradno se to vest energično dementira.

Dunaj, 29. junija. Danes se je mnogo opažalo, da je cesarja na kolodvoru sprejel novi prestolonaslednik, ki se je peljal ob njegovi strani tudi v Schönbrunn.

POSLEDNJI BOJI ZA MEKSIKANSKO CESARSKO KRONO.

Zgodovinski spis.

Priredil za "N. V." **Milutin.**

(Dalje).

Dne 21. maja je vladala velika zmešnjava. Vse mestno prebivalstvo je bilo razburjeno, alkade (župan) se je podal na čelu deputacije mestnega zastopa k glavnemu guvernerju ter ga naprosil, naj na kak način preskrbi — vode, kajti od polnoči naprej je vodovodna naprava odpovedala.

Ta meddogodek potrebuje pojasnila. Mesto Vera Cruz je preskrbljeno z dobro pitno vodo, ki prihaja z visočin "tierratemplade" v pod zemljo položenih ceveh. Glavna vodovodna cev vodi preko casemato, toda sovražnik tega ni vedel. Pri prvih poizkusih, razdejati casemato z bombami, so pa nekatere eksplodirale predčasno, razorale zemljo, in pokazala se je vodovodna napeljava. To je zadostovalo. Sovražnika smo sicer pregnali iz njegovega gnezda, ali maščeval se je ter onemogočil dotok vode.

Mesto je prišlo v kočljiv položaj. Z vodo smo morali hraniti, in drugega ni kazalo, kakor izkopati vodnjak. Dne 22. maja so začeli na Plaza mayor sredi najlepših nasadov kopati. Glavni trg leži nad vodno površino kakih 6—8 metrov. V globočini treh metrov se je pokazala voda. Splošno veselje. Kopali so še dva metra globje, in vode je bilo toliko, da je bilo treba nehati kopati. Hitro so vodnjak obzidali in napravili vodni zbiralnik. Dne 25. maja je razposlal "vodovodni odsek" mesta sledeče vabilo: "Jutri, dne 26. maja ob štirih popoldne, so vabljeni vsi, da se udeležijo slovesne otvoritve vodnjaka Union."

Veselja ne bom popisoval, ki je vladalo pri otvoritvi. Slavnost se je vršila uprav veličansko, duhovščina je prišla v ornatih, vojaki in civilni uradniki v paradnih uniformah, povabljeni so bili vsi odličnjaki mesta.

Nenavadno nasprotje, mogoče samo pri obleganih, ki smo zanesli skupaj razne ostanke v kuhinji in kleti, ter jih prinesli na mizo v krasnih posodah. Vino ene in iste vrste, fabricirano v Vera Cruz, se je točilo pod raznimi. visokodonečimi imeni, zadovoljni smo pa bili vsi. Saj smo imeli vodnjak, imenovan "Union", in "zveza" je prijatelj vseh v potrebi se nahajajočih. "Dolgo to pomanjkanje itak ne more trpeti, cesar Maksimilijan koraka proti Vera Cruz, in našemu cesarju hočemo ponuditi hladilen požirek pijače iz vodnjaka: združenje in edinstvo." — Tako je končal generalni guverner svoj ognjevit govor.

To je bila lepa pobratimska slavnost, in z novim pogumom smo se razšli, vsak s trdnim sklepom, cesarja dostojno sprejeti.

Dne 29. maja sem zopet nastopil službo. Tudi pri sovražniku je bilo opaziti živahnejše življenje. Videli smo, da se njihovo število od dne do dne veča, da se na nekaj pripravlja, ali na zadnji odločilni naskok na trdnjavo, ali mogoče celo na odhod? Pripravljeni smo bili na vse. Topovi so zopet grmeli, ne da bi sovražniku kaj mnogo škodovali. Streljali smo v prvi vrsti zato, da slišijo naši prihajajoči prijatelji, da smo na delu. Najbrže naš nekam hud ogenj sovražniku ni bil všeč, ker se je umaknil za varne višine, se tuintam pojavil naenkrat v večjih ali manjših oddelkih, dne 10. junija zjutraj pa je naenkrat nehal streljati, in ga tudi ni bilo 11. in 12. junija na izpregled. Glasno veselje je vladalo na fortih, povsod je bilo slišati klice: "činaki so odšli, Maksimilijan prihaja."

Tekom triinpolmesečnega obleganja ni bilo v fortih trdnjave tako živahnega vrvenja, prihajanja in odhajanja poveljnikov ter generalov, kakor te dni. Na najvišjih točkah trdnjave, celo na visokem stolpu katedrale je bilo videti častnike generalnega štaba, ki so gledali s daljnogledi naokoli, da opazijo kot prvi pomožno armado. Zvečer 13. junija je prinesla odposlana patrulja poročilo, da se zbira močna armada sovražnika a onimi višinami ter v dolini ob morju in okoli desete ure ponoči nas je od severa in zapada naskočil sovražnik s tako silo, da smo se ga po štiriurni bitki komaj ubranili s kartečami.

Dne 17. junija zvečer se je javil nek begunec. Pripeljali so ga pred inšpekcijskega častnika posadke, polkovnika Sancheza. Mož je le za silo lomil špansko, govoril je samo češko in nekoliko nemško. Poslali so po me, da tolmačim, in izvedeli smo od Holuba, tako se je imenoval, da je pobegnil od upornikov **in prišel** pred Vera Cruz pred desetimi dnevi. Sovražnik dobiva skoraj vsak dan pomočne čete. O prihodu cesarskih čet ni vedel nič, pravil pa nam je, da je slišal, da je cesar ujet in da bode ustreljen.

Ko sem prestavil zadnji stavek, se je Sanchez glasno zasmejal in vzkliknil: "Oslarija je vse, kar je povedal" ter odšel k službujočemu generalu. Vrnila sta se oba, in naznanil sem tudi brigadirju, kaj je Holub povedal. General je pa zmajal z glavo, napravil neverjeten obraz in zadeva je bila rešena Še tekom noči je prišel drug begunec, ki je slično izpovedal. Dasi smo njemu ravno tako malo verjeli, kakor Holubu, je bila posadka vendar pomnožena na dveh jugozapadnih fortih. Zadnjega obupnega napada od strani sovražnika smo pričakovali tem bolj, ker smo bili prepričani, da mora cesarska armada kmalu priti.

Dne 19. junija je nenavadno hitro nehalo deževati. Para, ki se je dvigala iz razmočene zemlje, je napolnila ozračje z ono atmosfero, ki se vlega na ljudi kakor svinec. Ta čas je izvolil sovražnik, s solncem v ozadju, za kombiniran napad na tri severozapadne forte. Bojevali smo se do noči. Sovražnik se je umaknil ter miroval do polnoči. Tu je zopet naskočil dve jugozapadni trdnjavski utrdbi, ter se z vso silo vrgel na trdnjavska vrata. Zastonj je bil ves njegov trud. S solnčnim vzhodom se je moral umakniti z velikimi izgubami.

"To je bil zadnji naskok." — "Čimaki bi nas radi v zadnjem trenutku pregnali." — "Nekaj slutijo." — "Maksimilijan jih goni pred seboj, in ob naših zidovjih si bodo razbili glave." — Tako so govorili naši, se objemali ter kričali: "Viva Maximiliano, nuestro Emperador!"

Dalje prihodnjič.)

Za krč v želodcu rabite znano in zanesljivo domače sredstvo

Richter-jev ANCHOR PAIN-EXPELLER.

Navodilo za vporabo je na listu, ki je ovit okoli steklenice.

Cena 25c in 50c v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington Street

NEW YORK, N. Y.

Probate Court Notices.

Order Limiting time to File Claims and for Hearing Thereon.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

IN PROBATE COURT.

I NTHE MATTER of the Sstate of Einar Ylileppauluoto, also known as John Piiari, Decedent.

Letters of administration this day having been granted to Moritz Heim.

IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against his estate in this court, be, and the same hereby is, limited to six months from and after the date hereof; anr that the 12th day of January 1915 at ten o'clock A. M. in the Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shal be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., July 8th, 1914.

S. W. GILPIN, Judge of Probate.

SEAL, Probate Court, St. Louis Co., Minn.

N. V. July 9, 16, 23, '14.

Order Limiting time to File Claims and for Hearing Thereon.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Tony Pogorelez, Decedent.

Letters of administration having been granted to Louis Pogorelez.

IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against his estate in this court, be, and the same hereby is, limited to three months from and after the date hereof; and that the 6th day of October 1914, at ten o'clock A. M., in the Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shall be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., July 1, 1914.

S. W. GILPIN, Judge of Probate.

Seal, Probate Court, St. Louis County.

N. V. July 2, 9, 16, '14.

Gospodarji in gospodinje!

Kadar potrebujete pohištvo, železnino, posodo, peči itd. obrnite se na trgovino, ki ima največjo zalogo in Vas zamore najboljše postreči.

TA TRGOVINA JE

AURORA HARDWARE AND FURNITURE CO.

AURORA, MINNESOTA.

SLOVENCEM!

Jaz tržim z bakrenimi in železnimi delnicami boljših podjetji in Vam zamorem dati važne podatke glede teh stvari.

Ako hočete biti delničar v majni, kjer ste vposleni, pišite mi. Jaz Vam bom preskrbel delnice ceneje kot kateri drugi. Imam posebno veliko delnic Cuyuna Range rudnikov v Minnesoti.

Reference: City National Bank, Duluth, Minn.

I. N. POWER.

Room B, PHOENIX BLDG.

DULUTH, MINN.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH

RAZPRODAJA KNJIG.

Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev, ... — .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev, ... — $1.5.
Narodna biblioteka, nepopolna, 24 snopičev .... — $2.50
Vjetnik na Galeji 20c
Kako postanemo stari 35,,
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav ... 35,,
Zemljevid Združenih držav in Kanade 30,,
Erazem Predjamski 25,,
Ženinom in nevestam škof Ant. Bon. Jeglič, ... 25,,
Nihilist 25,,
Slov. nemški in nemško slov. slovar 35,,
Roman Johana 20,,
Slov. angl. slovnica .... 1. —
Slov. angl. rečnik .... 1. —
Pravila dostojnosti ...... —. 25c
Voščilna pisma .... —. 25,,
Pripovedke za mladino ... —. 25,,
Postojnska jama .... —. 25,,
Marjetica .... —. 25,,
Tisoč in ena noč, 7 snopičev — 75,,
Solnce in dež .... —. 25,,
Razne nabožne slike po 25c komad

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izložbenem oknu, zato so cene tako nizke. Poštnina je všteta. Naročila je nasloviti na:

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan Str.,
Duluth, Minn.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar. Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.
Ignac Heglar, Buhl.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, South Range.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Frank Meh, 243—1st Ave., Milwaukee.

ILLINOIS:

Josip Novak, 206—3rd St., La Salle.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.
Frank Baudek, 2605 W. Michigan St., Indianapolis.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
Frank Remic, Lusk.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Math. Malovrh, Broughton.
John Mlakar, Claridge, Pa.
Frank Sedminak, Yukon.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA.

Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Mike Krivec, Klein, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Martin Šetinc, Bear Creek.

DRUGI KRAJI.

Frank Malavašič, Little Falls, N. Y.
John Ruzich, Wardner, Idaho.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

Mali oglasnik

IŠČEM

brata Franka Potochnik … Springs, Wyo., je odšel … lično štirimi meseci. … di posebno važne zadeve … se takoj, ali naj pa … poroča, če kedo ve za nj…

Frank Tolar, box … Rock Springs …

((8—6)

GOSTILN…

rojaka

JOŽETA ŠUSTAR

201 East Northern Av…

PUEBLO, COLO.

se priporoča vsem rojakom … prijazne postrežbe z izvrstn… čo in smodkami.

NA PRODAJ

je nova petsobna hiša in lot … drugi blok od banke v Gary … Cena $1500. Lastnik gre … lutha.

Pišite na A. B. 405 W. Mi… Str..

(7—9 Duluth, M…

PRIPOROČAM

Slovencem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico. V zalogi imam vedno … go po nizkih cenah.

Anton Smolich, Aurora, M…

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem … ril novo krojačnico. Čist… obleke, naj si bo ženske ali … Se priporočam

JOHN DEBELAK

413 Monroe St. Eveleth, …

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje … vo na Ely, Minn., po zelo … ceni, ker se bodem vstanovil na … farmi. Posestvo je pripravno … vsake vrste trgovino ali … je, za cene se je obrniti na

Joseph Smuk, Greaney, Minn.

NA PRODAJ

je lepa domačija v Gotni v… Novem mestu na Dolenjskem … parcele v vasi, lep z drevjem … to zasajen vrt, hiša, klet, … hlev, svinjak, vodovod, … pem in dobrem stanu. Cena … mo 6000 kron. Tu je lepa … za rojaka, ki si hoče … v starem kraju dom. Obrnite … na:

Francis Baudek
2601 West Michigan …
(7—20) Indianapolis

Veliki Slovensko-Angleški … mač, obsega slov. - angl. … razgovore pisma in navodila … ko postati državljan poleg … jega slov.-angl. in angl. … varja. Knjiga je nujno … vsim onim, ki se res želijo … ti angleščine. Cena v platno vezana(430 strani) je $2 … bi pri **V. J. Kubelka,** 538 W…

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona … zdravila serialno številko, da so … prava in koristna.

Po dolgem čakanju se mi je … čilo iznajti pravo Alpen tinkturo … mado proti izpadanju las, ki … dosedaj ni bilo na svetu, od … škim in ženskam gosti in dolgi … nično popolno zrastejo, ne bodo … padali in ne osiveli. — Revmatizem … stejo moškim v šestih tednih … brki popolnoma. Revmatizem … in nogah ter križicah v 8 dneh … noma ozdravim; kurja očesa … ce, potne noge in ozebline … ma odstranijo. Da je to … čim s $500. Pišite po cenik … pošljem zastonj. — JAKOB … 1092 E. 64th St., Cleveland, O…